

Laukiame Svečių iš Visur.
Solidarumas.
Reikia tik 10 bilijonų.
Vanduo ir druska.
"Antabuse."
Tos vargšės beždžionės.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 236

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Spalio-October 26, 1949

★ ★ ★

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

TRUMANAS VIS LAIKOSI BARUCHO PLANO ATOMŲ JĖGAI KONTROLIUOTI

Išreiškia Pasitikėjimą Jungtinėm Tautom

NEW YORK. — Prezidentas Trumanas, dedant kaminį akmenį Jungtinių Tautų centrui, pareiškė pasitikėjimą, kad Jungtinės Tautos galės išspręsti visus kebluosius tarptautinius klausimus. O Jungtinių Tautų organizacija "negali būti nei ignoruojama, nei pažeista, nei išardyta," sakė prezidentas.

Prisiminęs apie atomų bombas, Trumanas stojo už senąjį amerikinį Barucho planą atominei jėgai kontroliuoti pasaulyje, pridūdamas:

"Mes remsime šį planą, jeigu ir kol nebus pasiūlytas geresnis ir tinkamesnis planas."

Čechai Teis Amerikinės Ambasados Narį Kaip Šnipą

Praga. — Čechoslovakijos teismas greitai tardys Amerikos ambasados tarnautoją Samuelį Meryną, itaria, kad Merynas vadovavo šnipų šakai, veikusiai prieš Čechoslovakijos Liaudies Respubliką. Esą ir daugiau šnipų po amerikinės ambasados sparnu. Čechoslovakija už tai pastaruoju laiku išvijo politinį ambasados narį Isaacą Patchą.

Jungtinių Valstijų ambasadoriaus pavaduotojas James K. Penfield sakė, kad tai esą "neteisingi kaltinimai."

Čechoslovakų Vyskupai Jau Nusileidžia

Praga. — Čechoslovakijos vyskupai, pagaliaus, nusileido valdžiai. Jie išsiuntinėjo kunigams paliepimą, kad prisiektų ištikimybę liaudiškai valdžiai.

Vyskupų "ganytojiškoji gromata" taipgi įsako priimti valdines kunigams algas pagal naują respublikos įstatymą.

Tas įstatymas laiko kunigus civiliniais valstybės tarnautojais.

Aukšč. Teismas Parėmė New Yorko Rendų Įstatymą

Washington. — Aukščiausias Jungt. Valstijų Teismas atmetė vienos newyorkietės namų savininkės apeliaciją. Jinai apeliavo prieš New Yorko valstijos teismo sprendimą, kuris, pagal vietinį New Yorko miesto įstatymą, uždraudė jai išmesti rendauininkus į namus.

Ta moteriškė savo apeliacijoj tvirtino, kad newyorkinis įstatymas esąs priešingas Jungtinių Valstijų Konstitucijai. Aukščiausias Teismas nerado priešingumo.

Trumanas linkėjo taip suvaldyti atominę gamybą pasaulyje, kad atomų jėga būtų naudojama tiksliai taikiems reikalams, o ne karui.

(Sovietų atstovai Jungtinėse Tautose atmetė Barucho planą, tvirtindami, kad jis mojas užkarti amerikonių viešpatavimą atominei jėgai pasaulyje, kuomet Amerika gamins sau vis daugiau atominių bombų. Amerikonių vadovaujamas, Jungtinių Tautų seimas yra atmetęs Sovietų siūlymus uždrausti atomų bombų naudojimą ir sunaikinti visas tokias bombas.)

Kinijos Tautininkai Bėgsia iš Kunmingo

Hong Kong. — Neoficialiai pranešama, jog kinų tautininkų völdovai ruošiasi apeist ir Kunmingą, pietiniai vakarinėje Kinijoje. Kunmingo srityj išsivystė smarkus liaudininkų partizanų veikimas.

Karo metu Amerika įrengė tautininkams didžiulę lėktuvų stovyklą Kunminge.

Kinų Liaudies Armijai artėjant visai prie Kveilino, Kwangsi provincijos sostinės, tautininkų komandierius gen. Pai Chung-hsi ištraukė savo kariuomenę iš to miesto ir pasiuntė ją 90 mylių į pietus, link Nanmingo (Yuningo), arti rubėžiaus tarp Kinijos ir francūzų kolonijos Indo-Kinos.

Liaudies Armija pasiekė Tahkingą, 90 mylių į vakarus nuo savo pirmiau užimto Kantono pirmiesčio uosto.

Kinų tautininkų vadai tariasi su francūzais Indo-Kinos valdovais apie sudarymą tarpinės (bufferinės) valstybės tame Kinijos kampe.

Čiang Kai-šeko tautininkai supranta, kad Liaudies Armija netrukus užims ir laikinąją jų sostinę Čungkingą.

Vėliausios Žinios

WASHINGTON. — Susirinko armijos, oro jėgų ir laivyno karinių štabų vadai. Visų ginkluotų jėgų sekretorius Louis Johnsonas ragina juos baigti peštynes tarp laivyno admiralų, iš vienos pusės, ir kariuomenės ir lakūnų generolų, iš antros.

WASHINGTON. — Sugrįžęs iš New Yorko, valdinis tarpininkas Cyrus Ching pranešė prez. Trumanui, jog nėra šiuo tarpu vilties sutaukyti plieno kompanijas su streikuojančiais jų darbininkais.

Tvirtinama, kad prezidentas asmeniniai darys spaudimą baigti plieno darbininkų ir minkštosios anglies mainierių streikus.

WASHINGTON. — Valdžia įsakė šimtais sumažinti veikiančių garinių traukinių skaičių tokioms geležinkelių kompanijoms, kurios turi mažiau anglės, negu užtektų 25 dienoms.

FORMOZA. — Čia pabėgęs Kinijos tautininkų valdovas Čiang Kai-šekas šaukė mobilizuoti visas galimas jėgas, kad apgintų gaistančią tautininkų valdžią vakarinėje Kinijoje nuo pergalingų liaudininkų-komunistų.

WASHINGTON. — Amerikos valdininkai spėja, kad Tibeto kalnuose gali būti sprogstamosios atominės uranumo medžiagos. Todėl jie tariasi, kad gal reiktų paskelbt Tibetą kaip nepriklausomą nuo Kinijos valstybę.

NEW YORK. — 5 sovietinės prekybos korporacijos Amtorgo pareigūnai tapo paliuosuoti iš kalėjimo už \$15,000 užstato kiekvienas iki teismo.

Federalė grand džiūrė Washingtonė juos įkaltino už tai, kad jie neužsiregistravo kaip "svetimos valstybės agentai."

TOLEDO, Ohio. — Republikonas senatorius Robertas Taft pirmo taip pakeisti Jungtinių Tautų konstituciją, kad Sovietai negalėtų atvesti-vetuoti Saugumo Tarybos daugumos tarimus. O anglams-amerikonams visuomet užtikrintas daugumas Saugumo Taryboje.

Sykiu Taftas siūlė, kad Jungtinės Valstijos paskelbtų savo globą vakarinei Europai prieš Sovietus. Tuomet ši šalis dėtųsi tokia Europos gynėja, kaip dedasi visų amerikinių žemųjų kraštų gynėja pagal Monroe mokymą.

Valdžia Tyrinėja Elektrininkų Unijos Viršininkų Priesaikas

Washington. — Jungtinių Valstijų teisingumo departamentas pavedė kriminaliniam savo skyriui ištirti raštiškas CIO Elektrininkų Unijos viršininkų priesaikas.

Prisitaikydami prie Tafto - Hartley'o įstatymo reikalavimo, sekamieji elektrininkų vadai prisieko, kad jie ne komunistai.

Unijos pirmininkas Albertas J. Fitzgerald; sekretorius išdininkas Julius Emspak, organizacinis direktorius James J. Matles ir 10 unijos vice-pirmininkų.

Valdinis darbo departamentas jau pirmiau perdavė teisingumo departmen-

ANGLIJOS VALDŽIA DAR BLOGINA ŽMONĖM GYVENIMĄ

LONDON. — "Socialistas" Anglijos premjeras Clement Attlee spal. 24 d., kalbėdamas seime, paskelbė savo valdžios planus, kuriais galima būtų sumažinti šalies išlaidas 250 milijonų svarų sterlingų per metus (apie 700,000,000 dolerių). Attlee davė tokius pasiūlymus:

\$392,000,000 numušti lėšas gyvenamųjų namų statybai, mokyklų statymui ir kitiems pastatams; \$14,000,000 nukirsti nuo apšvietos reikalų; nuimti \$16,800,000 nuo paramos žemdirbystei; \$4,760,000 numušti nuo maisto ministerijos lėšų; \$100,000,000 sumažinti valdžios paramą dėl pakaro pirkimo gyvuliams; pakelti kainas šaldytiems kiaušiniams ir tiliams kiškiams maisto produktams.

Imti po 14 centų už kiekvieną receptą, pakeičiant esamąjį sveikatos apdraudimo įstatymą, kuris buvo įvedęs visai nemokamus daktariškus patarnavimus. Attlee tikisi vien mokesčių už receptus gauti val-

INTELEKTUALAI RAGINA PALEIST 11 KOMUNISTŲ VADŲ UŽ UŽSTATUS

Didžiulis Žygis į Washingtoną Ketvirtadieni

NEW YORK. — Tuzinai įžymių amerikiečių religinių ir pilietinių vadų, rašytojų, artistų ir kitų profesionalų pasirašė telegramą generaliam Jungtinių Valstijų prokurorui H. McGrathui Washingtonė, reikalaudami paleist 11 nuteistų komunistų vadų iš kalėjimo už vidutinius užstatus, iki aukštesnieji teismai išspręs jų apeliacijas.

Šimtai unijų ir kitų organizacijų atstovų ketvirtadienį 7 valandą ryto specialiais traukiniais išvažiavo iš Pensilvanijos stoties New Yorkė į Washingtoną. Ten jie tiesiogiai reikalauja, kad prez. Trumano valdžia

Amerika Gal Pripažins Tibetą Kaip Valstybę

Washington. — Pranešama, kad Jungtinės Valstijos gal pripažinti Tibetą kaip nepriklausomą valstybę, jei pamatys, jog kinų komunistai - liaudininkai užvaldo visą Kiniją.

Tibetas yra pietiniai-vakariniam Kinijos kampe; tai kalnuotas kraštas su pora milijonų gyventojų ir 463,300 ketvirtainių mylių ploto. Vietinis Tibeto valdovas yra buddistų "popiežius"—Dalai Lama, 15 metų vaikiškas.

Kinija visuomet laikė Tibetą savo provincija. Naujoji Kinų Liaudies Respublika užreikšė, jog Tibetas bus sudėtinė jos dalis.

Jeigu Amerika pripažins Tibetą nepriklausoma valstybe, tai galės ji ginkluoti, naudojant 75 milijonus dolerių, kuriuos Kongresas nesenai paskyrė Kinijos tautininkams remti. Kongreso nutarimas įgalino prezidentą Trumaną tuos pinigus vartoti, kaip jam patinka, kovai prieš komunizmą Kinijos srityje.

Hong Kong. — Rengiasi streikuot Hong Kongo laivakroviai ir važiuotės, elektros ir gaso darbininkai, reikalaudami pakelti algas.

paliuosuoti komunistų vadus už užstatus. Traukiniai važiuos delegatai iš 26 valstijų.

Daugelis kitų maršuos į Washingtoną auto-busais ir privačiais automobiliais. Visi maršuotojai susirinks Turners Arenoje Washingtonė 11 valandą dieną.

Tam maršavimui dėl konstitucinių teisių visiems amerikiečiams vadovauja Pilietinių Laisvių Kongresas.

Tarp pasirašiusių McGrathui telegramą, reikalaujancią paleist komunistų vadus už žmoniškus užstatus, yra šie:

Sv. Marijos Spiritualistų bažnyčios vyskupas Pulium, koptų bažnyčios arkivyskupas Collins; profesorius Henry Pr. Fairchild ir W. W. E. B. DuBois, artistas Rockwell Kent, rašytojas Alfredas Kreymborg; rabinas N. A. Lublin; vyriausias amerikonių advokatas, byloje prieš nacių karo kriminalistus - Nurnberge, A. Pomerantz; buvęs generolis Jungt. Valstijų prokuroro padėjėjas O. John Rogge ir eilė kitų.

Phil Murray Planuoja "Iššluot" Kairiuosius

Cleveland, Ohio. — CIO Centro pirmininkas Philip Murray ir sekretorius - izdininkas James Carey reikalauja, kad ateinantis CIO unijų suvažiavimas pašalintų visus komunistus ir jų rėmėjus iš vadovybės vietų unijose.

"Raudonųjų" šlavimui laukan pritarė 28 iš 40 unijų vadų. Prieš tai pasiūlymą balsavo atstovai 12-kos stambių unijų.

Pranešama, kad Murray su savo bendrais suvažiavime taipgi pirš išbraukt iš CIO eilinius komunistus ir jų bendradarbius.

Išgelbėt 8 Partizanus! Šaukia Višinskis

LAKE SUCCESS, N. Y. — Sovietų užsienio ministras Andrius Višinskis šaukė Jungtinių Tautų seimą paveikti Graikijos monarcho - fašistų valdžią, kad suspenduotų mirties bausmę asduoniems žymiesiems graikų partizanams. Fašistų teismas nusmerkė juos sušaudyti.

KOLOMBIJOS VALDŽIA NUŽUDĖ 32

CALI, Kolombija. — Valdžios kariuomenė ir policija sušaudė bent 32 liberlus, kurie rinkimų vajuje darbavosi prieš valdžios kandidatus.

ORAS. — Šaltoką ir lietus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays, Mondays, and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. Stagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Reikalavimai Didėja

Kiekvienas pripažins, jog teisėjo Medinos sprendimas, padarytas vienuolikos komunistų vadovų byloje Niūjorke, buvo labai žiaurus.

Kiekvienas nešališkas stebėtojas pripažins dar daugiau: pati byla buvo užvesta neteisingai, teisme Medina elgėsi žiauriai link teisiamųjų ir, pasibaigus teismui, jis padarė labai žiaurų sprendimą.

Bet, mūsų nuomone, pats žiauriausias teisėjo Medinos mostas buvo padarytas po sprendimo, po paskyrimo teisiamiesiems bausmių: jis atsisakė išleisti nusmerktuosius iš kalėjimo po bėla!

Teismas pasibaigė, apeliuojama ir aukštesnį teismą, o nusmerktieji tebesėdi kalėjime. Jie neišleidžiami po jokia bėla.

Iki advokatai apeliaciją paduos ir aukštesnį teismą, iki aukštesnysis teismas šią bylą pernagrins ir savo nuomonę paskelbs, gali praėti nemažai laiko, na, ir per tą visą laiką teisėjus Medina ryžtasi nusmerktuosius vienuolika vyrų laikyti kalėjime!

Mums tai atrodo tiesiog netikėtinu dalyku!

Si teisėjo Medinos taktika išjudino daugybę žmonių, net tu, kurie yra priešingi komunistiniam judėjimui ir komunistams.

Stai Americans for Democratic Action organizacija, ji anti-komunistinė, tačiau jos vadovybė labai pasipiktino teisėjo Medinos taktika.

Tuojuo po to, kai buvo spaudoje paskelbta, jog vienuolika komunistų vadovų nebus išleisti po jokia bėla, ADA vadovybė išleido pareiškimą, kuriame, tarp kitko, sakoma:

„Netgi žmogžudžiai ir išdavikai esti išleidžiami po bėla, kai jie apeliuoja ir aukštesnes teismo instancijas...“

Nesvarbu, kaip nepopuliarus nusmerktasis, kiekvienas amerikietis nori, kad jis būtų išleistas po bėla, o valdžia visuomet ligi šiol darydavo viską, kad tokiam nusmerktam asmeniui būtų suteikta proga išeiti laisvėn, kai jis apeliuoja ir aukštesnį teismą. Kaipgi kitaip jis gali žmoniškai apeliuoti?

Panašūs balsai kyla ir po visą šalį. Daug komunistiniam judėjimui priešingų žmonių siūnia telegramas ir laiškus prezidentui Trumanui ir generaliniam prokurorui (Justicijos Departamento sekretoriui) J. Howard McGrath'ui, reikalaujant, kad nusmerktieji komunistai veikėjai būtų išleisti po bėla, kai jų apeliacija eina į aukštesnį teismą.

Ketvirtadienį, spalio 27 dieną, ir Washingtoną suvyks iš 26 valstijų visuomenininkų, mokslininkų, rašytojų, menininkų ir darbo unių vadovų reikalauti, kad prezidentas Trumanas ir McGrath'as atitaisytų tai, ką teisėjas Medina taip labai sugadino.

Si plataus apėmio delegacija, beje, ketvirtadienį, 11 val. ryto, susitiks Turner's Arenoje, Washingtonė. Ten ji pasiskirstys, kas ir kur turi vykti.

Savo žiauriu, kerštingu sprendimu teisėjas Medina, aišku, užduoda smūgį ne tik nusmerktiesiems, bet, svarbiausia, Amerikos civilinėms laisvėms, Amerikos konstitucijai, Amerikos tradicijoms.

Dėl to, kam rūpi civilinių laisvių išlaikymas, kam rūpi mūsų krašto konstitucija, kam rūpi mūsų krašto tradicijos, privalo veikti, privalo tarti savo žodį šiuo reikalu!

Krizė Francūzijoje

Šiuos žodžius rašant, Francūzija dar vis tebėra be valdžios, ir nežinia, ar ji greit ją turės.

Stai praėjo virš pusės mėnesio, kai prezidentas Aurool stengiasi sudaryti valdžią. Pirmiausia jis buvo paskyręs socialistą Jules Moch būti premjeru, bet pastarasis nieko negalėjo padaryti. Vėliau buvo paskyręs Rene Mayer, „liberalą-radikalą“ — ir šis nieko nepesė. Darbar, šiuos žodžius rašant, jis paskyrė Georges Bidault, republikoną liaudininką (klerikalą) sudaryti valdžią. Greit matysime, kaip jam tai pavyks padaryti.

Bandoma sudaryti koalinę valdžią, bandoma sudaryti tokia ir kitokia valdžią, bet vis nieko neišeina.

Valdžios krizė, reiškia krašto krizė. Reiškia, kad Francūzijoje ne viskas gerai!

Darbininkai reikalauja pakelti algas, nes po nupigini-mo - nuvertinimo frapko, viskas labai pakilo, gyvenimas pasunkėjo. Kapitalistai gi atsisako kelti algas. Jie teisi-nasi tuo: žiūrėkit, ką daro Amerikos katpitalistai, mūsų vadovai: jie nekelti savo darbininkams algų, tai kodėl mes turime kelti.

Francūzijos, kaip ir Amerikos kapitalistai nėra niekuo geresni ir pavydingesni: jie yra tokie patys liaudies priešai; tokie patys plėšrūnai ir savanaudžiai, kaip ir kiti kraštų kapitalistai.

Iš darbininkų pusės gi reikalavimas algas pakelti vis didėja. Net ir klerikalių vadovaujama darbininkų orga-nizacija pasisakė už algų pakėlimą.

Klerikalai ir tūli „radikalai“ šiandien ruošiasi pašalinti iš valdžios socialistus. Pastarieji, norėdami pasilai-kyti savistove partija, visgi kai kada, dėl žmonių akių,

Kaip Buvo Nušautas Brazilietis Alfonsas Marma

Bestijiški užpuolikai suvarė jin 35 kulkas; buvo žymus veikėjas; lankė gimnaziją drauge su rašytoju P. Cvirka. Žemiau telpas „Darbo“ redaktoriaus Ant. Vaivusko R. Mizarai laiškas kalba pats už save.

— Laisvės Red.

Montevideo, spalio 17 d. 1949 m.
Mielas Drauge Rojau:

Spalio 13 d. atėjusios ži-nios iš Brazilijos mane taip sukrėtė, kad dar šiandien negaliu atsipeikėti. Tą pa-čią dieną Jums pasiūčiau telegramą apie Alfonso Marmos mirtį.

Zuvu Marma!... Baisu man tarti šiuos du žodžius! Juo labiau, kad mudu bu-vome draugai, kartu mud-viem teko dirbti pogrindi-nėje veikloje ir niekas nē pamanyti nepamanė, kad jis sutiks tokią baisią mir-tį.

Sunkiai sunkiai spaudžia skausmas krūtinę, kada esi priverstas skaitytis su tik-rove, jog mes daugiau ne-bematysime gyvo mylimojo draugo Alfonso Marmos!... Tuo pačiu laiku širdis per-sipildo nenumaldomu kerštu, beribia neapykanta prieš tuos žmogžudžius, tikrus bestijas, kurie, pasotindami žvėrišką kraujo troškimą, nužudė brangųjį Alfonsą ir dar du Brazilijos patriotas!

Brazilijos valdančioji kli-ka, pasidavusi užsienio im-perialistams, paruošė ir pa-siūtė savo budelių-hienas nužudyti ramius, begin-kius patriotas, susirinkusius vieno valstiečio troboje Tupan vietovėje, apie 400 kilo-metrų nuo S. Paulo.

Tai įvyko rugsėjo 25 dien-ą. Dario de Paula vadino-si valstietis, kuris priėmė pas save susirinkimui Bra-zilijos brutaliausiasios poli-cijos persekiojamus kovoto-jus už taiką, už laisvę, prieš Dutra-Ademar de Barros teroro režimą. Apie 7 val. vakaro baigėsi susirinki-mas. Svečiai ruošėsi skirs-tytis. Už pusvalandžio buvo jau tamsu. Tuo laiku ir bu-vo pastebėta stiprus poli-cijos apsupimas. Taikinio nustatymui naudodami el-ektrinius švyturius, samdy-ri dvikojai žvėrys atidarė ugnį iš automatinų šautu-vų. Didvyriškai krito trys draugai: valstietis Rossi, Santos uosto darbininkas Godoy ir mūsų Alfonsas. Policiniai banditai prie-g Marmą pavartojo visą savo žmogėdrišką įsiutimą: kai jis jau nebegyvas gulėjo krauju klane, perversas 35 kulkų, jo kūną dar ilgai ba-dė durtuvais. Valstietis Ros-si ten pat vietoje, greta Marmos, mirė. Policija fo-tografavo šią skerdynę. Ji turi vieną nuotrauką kai Rossi klumpa nuo švūio, o kita, kurioje matosi jis ne-begyvas. Darbininką Godoy policija dar pusgyvį nusi-tempė į Tupant miestelio li-goninę. Ten, skerdynei va-dovavęs budelis Renato Im-parato, reikalavo mirštan-

čią savo auką išduoti kitus. Godoy sukąstais dantimis, krauju plūstančiomis žaiz-domis, pasirinko vėrciau numirti, negu išduoti savo draugus. Baisiausiaose kančiose jis mirė toje ligoninė-jė be jokios gydytojų pagal-bos.

Vėliau, budeliai paskelbė savo dviejų aukų pavardes. Nuslėpę tikėtai Alfonso Marmos. Esą, trečias už-muštas — nepažįstamas. Niekšai! Marmos kišeniūje buvo Brazilijos vidaus pa-sas. Žmogžudžiai bijojo su-minėti Marmos vardą! Mė-gino išsisukti nuo liaudies visuotinio pasipiktinimo, nuo keršto!

Tiktai šio mėnesio pirmo-mis dienomis buvo sužinota, kad tretysis Tupan didvy-ris — įžymusis mūsų tau-tietis, kovotojas Alfonsas Marma. Išaiškinus visą šį barbarišką įvykį, Brazilijos liaudis sukėlė galingą pro-testo bei pasmerkimo bang-ą. Visoje Brazilijoje pasi-reiškė reikalavimai tuč tuo-jaus nubauti kaltininkus, o pats atsakingasis kaltinin-kas nurodomas į Dutra-Ademar klika.

Alfonsas Marma nuėjo tikro revoliucionieriaus ke-lią. Su Marmos mirtimi lie-tuvių tauta ir Brazilijos liaudis neteko ištikimo, y-patingai gabaus, ryžtingo, nenulistamo kovotojo už darbo žmonijos reikalus. Pastaraisiais metais Alfon-sas buvo paskyręs visas sa-vo protines bei dvasines jė-gas Brazilijos liaudies ko-vai. Tačiau jo nuopelnai lie-tuvių darbininkų judėjimui Brazilijoje ir Urugvajuje y-ra nepalyginamai didelį mižiniški. Marma buvo pir-masis darbininkiškos spau-dos įkūrėjas ir organizato-rius; taip pat meno ir kitų saviaveiklos ratielių įkvėp-jas ir organizatorius. Mar-mos darbu, Marmos taurios širdies niekad negals-pamiršti lietuviai, urugva-jiečiai ir braziliečiai.

Alfonsas Marma gimė 1908 metais gruodžio 25 dieną Jaučakių kaime Vilki-jos valsčiuje, Kauno apskrityje, žemdirbių tėvų šeimo-jė. Tėvas Juozas Marma žiemą miškų kirtimo dar-buose, o vasarą medžių plukdymu Nemunu į Vokie-tiją pelnydavo pragyveni-ną visai šeimai. Po pirmojo pasaulinio karo dirbo nuomuojuama iš stambių ū-kininkų žemė. 1921 metais mirė jo motina Aleksandra Gudaitytė Marmienė, pa-likdama 4 sūnus, kurių vy-riausiu buvo Alfonsas, ir tris dukteris.

1920 m. žiemą Alfonsas į-stojo į Jaučakių pradžios mokyklą. Už trijų metų jis

priversti ištarti žodį už liaudį, o tai nepatinka klerika-lams ir kapitalistams; tai nepatinka ir Wall Strytui.

Stai, kodėl šiandien Francūzijoje sunku yra sudaryti valdžią!

Kuo visa tai baigsis, nieks negali pasakyti.

Jei Francūzijos socialistams rūpėtų krašto žmonių gerbūvis, aišku, jie eitu išvien su Francūzijos komunis-tais — didžiausia partija, stambiausia partija, turinčia daugiausiai parlamente atstovų. Abi šios partijos galėtų daug gero atlikti Francūzijos liaudžiai.

Deja, Francūzijos socialistų vadovai pasirinko kitoki kelią: jie eina išvien su Wall Strytu, su Marshallo pla-nu, su Atlanto Paktu.

Gali prisieiti taip, kad šis Francūzijos parlamentas ga-li būti paleistas ir paskelbti kiti rinkimai. O gali būti dar ir kitaip: kapitalistai, susitarę su klerikalais, gali ati-duoti valdžią de Gaulle reakcininkams, fašistams.

Pastarieji tik laukia ir laukia!...

Antanas Vaivuskas.

UNIŲ KOMITETAS

KOMUNISTAM GINTI

New York. — Įsisteigė keliolikos CIO, federacinių ir nepriklausomųjų darbo unių komitetas komunistų vadams ginti nuo bausmių ir kovoti už jų palūtosavi-mą.

Komitetas pasmerkė fe-deralio apskrities teismo sprendimą prieš juos ir pa-

jau mokėsi Vilkiųs pro-gimnazijoje, kurią tuo me-tu l a n k ė ir įžymu-sis Lietuvos rašytojas Pe-tras Cvirka. Šioje progimna-zijoje Alfonsas pradėjo formuoti savo pažangiąją pasaulėžiūrą ir dėl to buvo kunigų persekiojamas.

1927 m. gegužės 7 d. Marmų šeima išvyko į Bra-ziliją. Buvo nuvežta į kavos plantaciją Ituverava muni-cipijoje S. Paulo valstybėje. Iš čia, po 9 mėnesių Alfon-sas vienas pabėgo į S. Pau-lo miestą. Dirbo įvairius darbus, kaip paprastas dar-bininkas. 1928 m. įstojo į Brazilijos Lietuvių Susi-vieninimą ir aktyviai dalyva-vo „Garso“ įkūrimė ir jo pa-laikyme iki 1929 m. pabai-gos. Baisaus skurdo ir ne-darbo verčiamas, Marma vėl turėjo vykti į provinci-ją, iš kur, kviečiamas san-pauliškųjų lietuvių, grįžo re-daguoti „Garso“ 1930 m. pradžioje. Tais pat metais, konsulo P. Mačiūlio įskus-tas, buvo areštuotas ir iš-tremtas į Urugvajų. 1931 m. įstojo į Urugvajaus Ko-munistų partiją, kurioje ėjo atsakingas organizatoriaus pareigas, o kartu, aktyviai dalyvavo visose Montevidė-jaus lietuvių demokratiško-se organizacijose. Marma buvo iniciatorium dviejų pirmųjų darbininkiškių lai-kraščių: „Proletaras“ (ėjes mimeografu gamintas) ir „Raudonoji vėliava“ (spau-stuvėje spausdintas).

1935 m. rugsėjo mėn. slapta grįžo į Braziliją. Nuo tada buvo paskirtas atsakingu už Brazilijos Ko-munistų partijos lietuvių sektorių ir atsakingu re-daktorium pogrindinio lie-tuvių laikraščio „Mūsų žo-dis“. Vėliau aktyviai prisidėjo prie „Ryto“ lietuvių organizacijos įkūrimo ir žurnalo „Ryto“ redagavi-mo. Policijai uždarius šį žurnala, Marma tiesioginiai dalyvavo įsteigime ir reda-gavime kito slapto lai-kraščio „Tiesa“, pasirodžiu-sio 1942-43 metais.

1939 m. gruodžio 30 d. su-situokė su Marija Grigaitė-te. 1944 m. jų šeimoje gimė dukrelė Olga.

Prasidėjus naujai reakci-jos bangai Brazilijoje, Mar-ma, o vėliau ir kiti žymes-ni S. Paulo lietuviai antifa-sistai buvo suimti ir užda-ryti į katorginę Anchieta salą. 1948 metų pabaigoje iš šios salos buvo paleisti. Zvalgyba A. Marmos nepa-leido daugiau iš savo akių. Pastebėjusi jį veikiant, no-rėjo vėl suimti. Bet Alfonso nerado namie. Tada leido jam pasisilaini iš S. Paulo. Bet, matomai, zvalgybai pavyko susekti valstietis susirinkimą Tupan vietovė-jė, kur dalyvavo ir mūsų brangusis draugas Alfon-sas. Kaip žmogėdros už-puolė tą susirinkimą ir nu-žudė tris Brazilijos liaudies kovotojus, kurių tarpe di-dvyrio mirtimi krito ir mū-sų tėvynainis Alfonsas Mar-ma!

Brazilijos ir lietuvių tau-tos niekad nepamirš šių sa-vo didvyriškų kovotojų! Geriausias paminklas jiems bus pastatytas mūsų prole-tarinio poeto Janonio žo-džiais — įvykdytas jų i-dealo!

Antanas Vaivuskas.

UNIŲ KOMITETAS

KOMUNISTAM GINTI

New York. — Įsisteigė keliolikos CIO, federacinių ir nepriklausomųjų darbo unių komitetas komunistų vadams ginti nuo bausmių ir kovoti už jų palūtosavi-mą.

Komitetas pasmerkė fe-deralio apskrities teismo sprendimą prieš juos ir pa-

Naujas Skaitytojai Atžymėkime Jubiliejų

K. Zukauskienė stipriai laikosi pirmoj vietoj. Ji pa-kilo punktais su atnaujinta prenumerata.

Graziai pasidarbavo philadelphiečiai ir puikiai pakilo punktais. Tai buvo Wm. Patten pasidarbavimas, jis pri-siuntė pluoštą atnaujinimų.

A. Bimba neseniai lankėsi Wilkes-Barre, jis pridavė dvi naujas prenumeratas ir keletą atnaujinimų. Punktai skiriami vajininkei E. Kaspariečiai.

R. Mizara taipgi parvežė iš Brockton ir Worcester at-naujintų prenumeratų ir vieną naują prenumeratą. Punktai priskaitomi Brocktono A. Saukai ir Geo. Shi-maiciui ir Worcesterio J. Davidsoniui.

Sekanti vajininkai pakilo punktais, prisiusdami atna-u-jinimų: J. Bimba, Paterson, N. J., L. Pruseika, Chicago, Ill., A. Valinčius, Pittston, Pa., S. Sharkey, Easton, Pa., J. Adams, Grand Rapids, Mich., P. Bečis — F. Klaston, Great Neck, N. Y., M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.

Istojo į vaju šie vajininkai, prisiusdami atnaujinimų: S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa., A. Lukaitis, Bayonne, N. J., S. Penkauskas, Lawrence, Mass., C. K. Urban, Hudson, Mass., J. Simutis, Nashua, N. H. ALDLD 4-ta Apskr. (per Alex Sherbin), Pittsburgh, Pa.

Šiandien kontestantų šovis yra tokis:

	Punkty
K. Zukauskienė, Newark, N. J.	748
Philadelphijos Vajininkai	528
ALDLD 20 kp., Moterų Skyr., Binghamton	364
E. Kasparienė, Wilkes-Barre, Pa.	210
Bridgeport Vajininkai	208
J. Adams, Grand Rapids	188
Brooklyno Vajininkai	180
P. Bečis — F. Klaston, Great Neck	168
Hartford Vajininkai	153
S. Kirslis, Bridgewater	140

M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.	159
A. Sauka, Brockton, Mass.	140
S. Sharkey, Easton, Pa.	106
L. Pruseika, Chicago, Ill.	84
A. Valinčius, Pittston, Pa.	84
C. K. Urban, Hudson, Mass.	78
J. Simutis, Nashua, N. H.	72
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	56
George Shimaicius, Montello, Mass.	56
ALDLD 4-ta Apskritis, Pittsburgh, Pa.	56
J. Bimba, Paterson, N. J.	56
St. Tvarijonas, Detroit, Mich.	56
J. Zebrys, Cleveland, Ohio	56
A. Zemaitis, Baltimore, Md.	48
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	48
A. Taraska, Milton	28
ALDLD 75 Kuopa, Miami, Florida	28
LLD Kuopa, Cliffside, N. J.	28
J. Davidsonis, Worcester, Mass.	28
A. Lukaitis, Bayonne, N. J.	28
S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	28
V. Wall, Wilkes-Barre, Pa.	24

Aukų jubiliejaus pasvei-tinimui ir persikėlimui i-l. (taipgi prisuntę naują prenumeratą.)

V. Braun, Custer, Mich., \$1.87.

Po \$1: D. Sunda ir Alex Sherbin, Pittsburgh, Pa., Louis Levanavich, Grand Rapids, Mich.

Cereška, Warrior Run, Pa., \$1.87.

Aukomis biudžeto užtikri-nimui sukelta sekama:

Brooklyn, N. Y. \$71.00

Brockton, Mass. 63.00

Waterbury, Conn. 58.00

Worcester, Mass. 53.00

Baltimore, Md. 50.00

Detroit, Mich. 45.00

Binghamton, N. Y. 40.25

Chicago, Ill. 38.50

Pittsburgh, Pa. 28.00

So. Boston, Mass. 15.00

Wilkes-Barre, Pa. 11.79

Hartford, Conn. 9.50

Paterson, N. J. 8.00

Bridgewater, Mass. 6.00

Philadelphia, Pa. 6.00

Easton, Pa. 6.00

New Kensington, Pa. 6.00

Kearny, N. J. 5.00

Great Neck, N. Y. 4.00

Miami, Fla. 3.00

Scranton, Pa. 3.00

Lawrence, Mass. 3.00

Bayonne, N. J. 1.00

Grand Rapids, Mich. 1.00

Newark, N. J. 1.00

Grazūs būrys draugu, kurie nuosirdžiai paaukavo palaikymu savo dienraščiū. Už tai jiems tariame didelį ačiū! Taipgi esame dėkingi ir vajininkams, kurie gra-žiai šį kartą pasirodė. Se-kančiuose numeruose pa-skelbsime kitus rezultatus. Dar vis laukiame daugiau žinių nuo kitų vajininkų, kurie kasmet darbuojasi, i-gai nelaukite — tuoj pri-siūsksite savo darbuotės re-zultatus — Ačiū!

Laisvės Administracija

2 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)— Treč., Spalių 26, 1949

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atida gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvę ir taiką priklausys tikrai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokite žmones taikai užrašymo dienraščio Laisvės

Paryžiečių Moterų Mados; Korsetų Likimas; Kas Verda Tame Puode?

Francija — pasaulio mados karalystė. Argi ne pačios brangiausios, ne pačios simpatiškesnės ir kelių šimtų dolerių kainomis suknelės/skelbiamos esant paryžiečių kūriniams? Taip, pačios brangiausios.

Tiesa, gal jūs tų suknelių nei nematėte, nes jos randamos tik didžiųjų miestų didžiausių krautuvų už vis erdviausias aukštesnės kaitos grūdindančiais kaurais kambaryje, pirm kurin įėjima patarnautojos gerai apžvelgia mūsų dėvimu drabužių, červėku, rankų ir plaukų išvaizda, visą savę laikysena. Galėčiau eiti lažvbu 9-niais prieš 1, kad didžiūma moterų tuose kambaryuose nei nebuvusios, nes jau pirm įėjimo sargybinės patarė ten neiti.

Tos brangenybės saugomos ne vien tik dėl to, kad eilinė moteris jų savo ne labai švelnėmis rankomis nepaliesytų, bet ir tam, kad jos, būdamas sumanios, nepusikopijuotų tas ponioms taikomas madas.

Kartais per tarpduri pažvelgus į tuos gražnų kambarius darosi užvėdų grakščiosiomis francūzėms, kad jos eilinėsios dėvėti tokiais dailiškais rūbais.

Francūzaitės, tiesa, visuomet buvo grakščios. Juo grakštesnės jos dabar, kuomet jos nebenešioja korsetų. Joms jų visiškai nebereikia. Tai yra, nebereikia korsetų toms, kurios gyvena iš savo uždario arba iš darbininko vyro uždario.

Atvirai kalbant — joms nebeliko kuo korsetais veržti, nes ne tik nepageidaujamų riebumų, bet net raumens baltakalnieriaus darbininko uždario, o ploščius žmonai — pusę viso jo uždario. Apie po tiek pat kainuoja batai. Vaikai bėgioja lopiniuose. Paryžietės vaikščioja nuogomis blaudomis nuo kovo iki spalio mėnesio, nes dvi poros kojinių kainuotų vidutinės mašininkės ar sekretorės visos savaitės algą. Daugelis iš jų pačios siuvasi apatinius drabužius, kadangi tikrai vienas setas kainuotų pavidinėtijos ar mašininkės du trečdalius viso vieno mėnesio algos.

Maždaug tokį vaizdą iš visų vakarinės Europos šalių parvežė amerikietis vienos komercinės firmos CARE atstovas Mr. Abramsonas.

O patį didžiausį Čechoslovakijos moterų "vargą" jįsai atradęs tame, kad ten moterys, "dėl stokos riebalų, skalbia šeimos drabužius ir net vaikus prausia pigiu muilu." Čechoslovakija, mat, priklauso prie taip vadinamųjų "ružavųjų" šalių, yra liaudiška respublika, nebe vakarinės Europos orbitė, tad ten stoka švelnaus, kvepiančio muilo mūsiškams komersantams pasirodė didžiu "pablogėjimu" pragyvenimo nuo pabaigos.

Wm. Černauskas pasakė atsisveikinimo kalbą. Tada visos Moterų Klubas narės, su baltomis gėlėmis, sustojo šalimis karšto, išleido są-

niais ir paneles sekiojantieji korespondentai neaprašo, kokios ten šaunios puotos, kaip amerikiečiai ir kitų šalių svečiai skanumynus valgo ir geria? — tūlas pastyraportu, kuriame, greta kitko, pasakoja:

"Amerikietis svečias ras Paryžiuje ir kituose Francijos miestuose pragyvenimo lėšas tik biskytį aukštesnėmis už esamas namie. Vienok vidutinis francūzas susiduria su problema mokėti lygią su amerikiečiu kainą turedama kur kas mažesnes pajamas. Jis vos išsigali tik būtiniausius išgyventi reikmenis. Vidutiniai imant, lavintas darbininkas turi išdirbti 160 valandų per mėnesį išsigijimui šeimai iš 4 asmenų būtinusių reikmenų..."

"Duonos, kuri yra Francijos pamatinis maistas, francūzas gauna biskelį daugiau pusės svoro dienai. Jeigu tai dadėtų prie gero gabalo mėsos, sviesto, pyrago, kitų įvairių priedų, būtų nemažas maisto išteklius. Tačiau pridėjus pusę svoro prie nieko — labai mažai.

"Keturi penktadaliai francūzo viso uždario išena maistui," sakė ten lankęsis amerikietis, "mažai ar nieko jam nelieka rendai ar vartotinams pirkiniams.

"Kaina vieno žeminio ploščiaus sau paimtų du trečdalius baltakalnieriaus darbininko uždario, o ploščius žmonai — pusę viso jo uždario. Apie po tiek pat kainuoja batai. Vaikai bėgioja lopiniuose. Paryžietės vaikščioja nuogomis blaudomis nuo kovo iki spalio mėnesio, nes dvi poros kojinių kainuotų vidutinės mašininkės ar sekretorės visos savaitės algą. Daugelis iš jų pačios siuvasi apatinius drabužius, kadangi tikrai vienas setas kainuotų pavidinėtijos ar mašininkės du trečdalius viso vieno mėnesio algos."

Maždaug tokį vaizdą iš visų vakarinės Europos šalių parvežė amerikietis vienos komercinės firmos CARE atstovas Mr. Abramsonas.

O patį didžiausį Čechoslovakijos moterų "vargą" jįsai atradęs tame, kad ten moterys, "dėl stokos riebalų, skalbia šeimos drabužius ir net vaikus prausia pigiu muilu." Čechoslovakija, mat, priklauso prie taip vadinamųjų "ružavųjų" šalių, yra liaudiška respublika, nebe vakarinės Europos orbitė, tad ten stoka švelnaus, kvepiančio muilo mūsiškams komersantams pasirodė didžiu "pablogėjimu" pragyvenimo nuo pabaigos.

Wm. Černauskas pasakė atsisveikinimo kalbą. Tada visos Moterų Klubas narės, su baltomis gėlėmis, sustojo šalimis karšto, išleido są-

Holmes Electrical Protective Co. streikieriai pikiete. Darbininkai suvedėjai apsaugos nuo vagių signalų, ir visi kiti surištieji su ta firma, priklauso AFL International Brotherhood Electrical Workers Lokale 3. Tas, kad jie nepriklauso pažangiųjų vadovaujamai didžiajai CIO elektristų unijai, jiems nei kiek nepalengvino greičiau streiką laimėti (šiuos žodžius rašant, jie tebestreikavo 11-tą savaitę) neigi suminkštino policijos lazdas ar širdis — jau ne kartą įvyko atakų ir areštų. Jeigu būtų abiejų vienoje, vieningi, gal būtų nereikėję streiko.

ROCHESTER, N. Y.

Mes ir Vėl Netekome Vienos Draugės

Spalio 9-tą mirė Ona Mockienė. Iš Lietuvos pagijo iš Suvalkijos, Marijampolės apskrities, Višakio Rūdos parapijos. Į šią šalį atvažiavo 1910 metais. Apšvedė su Jonu Mocku 1912 metais, Gardneryje, Mass. Atvažiavo į Rochester, N. Y., 1915 metais ir visą laiką išgyveno Rochesterį.

Ona prigulėjo prie Gedimino Draugystės, prie LDS 11-tos kuopos, prie LLD 110-tos kuopos — moterų klubo. Visur veikė pagal savo išgalę. Daug vaidino teatraliniuose pastatymuose, visokias roles. Jas atlikdavo kuo geriausia. Karo laiku daug dirbo įvairių darbų ir siuvo Lietuvos kare nukentėjusiems žmonėms. Visada buvo linksma ir malonaus būdo, visur veikė dėl darbo klasės gerovės iki nelemta liga suėmė. Nesveikavo per 10 metų iki miršties užmerkė akis.

Kadangi buvo visų mylima, tai ir šermentis lankė daugybę žmonių, visokių davinėtijos ar mašininkės du trečdalius viso vieno mėnesio algos.

Maždaug tokį vaizdą iš visų vakarinės Europos šalių parvežė amerikietis vienos komercinės firmos CARE atstovas Mr. Abramsonas.

O patį didžiausį Čechoslovakijos moterų "vargą" jįsai atradęs tame, kad ten moterys, "dėl stokos riebalų, skalbia šeimos drabužius ir net vaikus prausia pigiu muilu." Čechoslovakija, mat, priklauso prie taip vadinamųjų "ružavųjų" šalių, yra liaudiška respublika, nebe vakarinės Europos orbitė, tad ten stoka švelnaus, kvepiančio muilo mūsiškams komersantams pasirodė didžiu "pablogėjimu" pragyvenimo nuo pabaigos.

Wm. Černauskas pasakė atsisveikinimo kalbą. Tada visos Moterų Klubas narės, su baltomis gėlėmis, sustojo šalimis karšto, išleido są-

niais ir paneles sekiojantieji korespondentai neaprašo, kokios ten šaunios puotos, kaip amerikiečiai ir kitų šalių svečiai skanumynus valgo ir geria? — tūlas pastyraportu, kuriame, greta kitko, pasakoja:

"Amerikietis svečias ras Paryžiuje ir kituose Francijos miestuose pragyvenimo lėšas tik biskytį aukštesnėmis už esamas namie. Vienok vidutinis francūzas susiduria su problema mokėti lygią su amerikiečiu kainą turedama kur kas mažesnes pajamas. Jis vos išsigali tik būtiniausius išgyventi reikmenis. Vidutiniai imant, lavintas darbininkas turi išdirbti 160 valandų per mėnesį išsigijimui šeimai iš 4 asmenų būtinusių reikmenų..."

vo mylimą draugę į amžiną kelionę. Ant kapų vėl kalbėjo Černauskas ir K. Vaivada tarė paskutinį atsisveikinimo žodį "sudiev."

Ona Mockienė palaidota laisvai, Mount Hope kapinėse.

Paliko nuliūdime savo mylimą draugę Joną Mockų, seseris L. Bekešienę, Agotą Ivonaitienę ir daug giminių, draugų ir draugių.

Isėkis, brangi Onute, seute! Mes dažnai lankysime tavo kapą, puosime gėlėmis. Kad gėlės nevystų, aplaistysime gailiomis ašaromis. Sesutė.

Širdinga Padėka

Širdingai dėkvojame visiems draugams ir draugėms už gėles ir visokią pagalbą Onos Mockienės šermentyse.

Širdingai ačiu moterų klubo visoms narėms už gėles ir paskutinį patarnavimą; Jonui Žemaičiui ir V. Barlutiui už pagrojamą laidotuvinio maršą; Wm. Černauskui ir K. Vaivadai už pasakymą kalbų paskutinėje valandoje: abiem Valtienėms už pagaminimą užkandžių po laidotuvių; visiems šermentų ir laidotuvių dalyviams, kurie išliko iš darbo ir palydėjo į amžiną atilsi mūsų mylimą Onutę Mockienę.

Ačiu visiems giminėms iš Chicago: Z. E. Mockam, J. Samilioniam ir P. Mockam; iš Brooklyn, N. Y. Birutai Jezavitai; Mr. ir Mrs. Savage už širdingą patarnavimą ir gėles.

Brangūs draugai ir draugės, jūsų visų užuojauta ir pagalba sustiprino mus šioje liūdėsio valandoje. Visiems ačiu.

Vyras Jonas Mockus, seserys L. Bekešienė, Agota Evans

• LLD 110 — Moterų Kuopos Veikimo Spalio 19 d. įvyko susi-

Tarybų Lietuvos Moterų Kolūkiečių Pirmasis Suvažiavimas

(Kronika)

Antroje birželio mėnesio pusėje Vilniuje įvyko Lietuvos moterų — kolūkiečių pirmasis suvažiavimas. Tame suvažiavime kolūkietės pasikeitė savo darbo patyrimu socialistiškai pertvarkant Lietuvos kaimą.

Respublikoje dabar yra apie 4,000 kolūkių. Jų darbe aktyviai dalyvauja moterys. Antai, Kelmės apskrityties Tvityvėnu valsčiaus kolūkio "Tolvėčiai" pirmininke yra buvusi kumetė Antanina Labinienė.

Tūkstančiai moterų — kolūkiečių dirba kolūkiuose kaip brigadininkės, grandininkės, gyvulininkystės fermų-vedėjos. Kolūkiniuose laukuose pasirodė lietuvių, merginos — traktorininkės. Už aukštų derlių gavimą grupė lietuvių moterų — kolūkiečių seniai buvo apdovanota Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais.

Moterys — kolūkiečių suvažiavime dalyvavo 650 delegačių. Jų tarpe 9 kolūkių pirmininkės, 16 brigadininkių, 35 grandininkės, 33 fermų vedėjos, 8 traktorininkės.

Sveikinimo kalbas suvažiavime pasakė Lietuvos Komunistų Partijos sekretorius Antanas Sniečkus ir Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas Justas Paleckis.

Suvažiavimo dalyviai nusprendė sveikinimo laiška tarybinės liaudies valdai ir mokytojai Josifui Stalinui.

Pagalba Daugiavaikėms Motinoms

TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas 1949 metų birželio 21 dienos Įsaku suteikė garbės

rinkimas. Narių daug dalyvavo. Tai yra pagirtina, kad draugės moterys skaitlingai lanko susirinkimus ir draugiškai diskutuoja šių dienų bėgančius reikalus.

Buvo skaityti laiškai nuo civilinių teisų gynimo įstaiigos ir nuo Liaudies Balso, prašant paramos. Teisių gynimui paskyrėme \$25, Liaudies Balsui \$5. Buvo priimta iš Liaudies Balso brošiūrinių, kurias draugė D. Valtas visas išpardavė.

Lankėsi delegatai nuo LLD 50-tos kuopos kviešti bendrai surengti pažmoni darbo klasės reikalams. Į komisiją išrinktos draugės Domicelė Valtienė, E. Šopenė, L. Bekis, D. Valtienė.

Prie klubo prisirašė dvi naujos narės, B. Žemaitienė ir kita (tos draugės pavardės nesužinojau).

Nutarėm pasveikinti Gedimino Draugystę jos 45 metų sukaktį, kuri iškilmingai bus minima 5-tą lapkričio (Nov.).

Kitą susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 9-tą, turėsime arbatos su skanumynais. Visos narės prašomos dalyvauti ir naujų atsisveikinti.

L. B.

Detroit Mich

Iš Moterų Choro Pamokų

Spalio 13 d. Moterų Choras turėjo pamokas ir trumpona susirinkimėli, taisyti po pamokų įvyko gražios vakarės. Draugės atsinešė užkandžių, o dd. Andriulienė ir J. Modaitienė, nors chore nedainuoja, tačiau ta vakarę atėjo, namoše mums visoms arbatėlės ir apdėjo stala su tais draugių atneštais skanumynais. Draugės pasišneko, pasivažiavo ir labai linksmos skirstėsi į namus.

Mano nuomone, tokia permainėlė yra labai gerai, turėtume ir toliau taip draugiškai pasilinksmiti. Kai pradėjom šio sezono pamokas, labai mažai draugių ateidavo. Dabar, praėjusios savaitės pamokose, jau turėjome apie 20 draugių. Tai gražus būrelis. Draugės, kurios dainavote seniau, prašome grįžti į chorą! Arčiau mūsų draugų parengimai, juose choras turės dainuoti.

Lapkričio (Nov.) 21-mą bus didelis koncertas. Renigia LDS 21-ma, LLD 188-ta kuonos ir Moterų Pažangos Klubas. Koncertas bus vienu iš nuiklausiu. Programą susidės iš dainų ir šokių. Užkviesta rusų šokių grupė. Bus duetu ir solo, taipgi Aido Choras ir Moterų Choras.

Mūsų Moterų Choro mokytoja Mrs. Altschuler, deda visas pastangas chorą palaikyti ir gerai sumokėti, pati kalbina drauges grįžti į chorą, dainuoti. Mes prašome grįžti dainuoti drauges E. Zigmontienę ir U. Palevičienę. Tos dvi draugės yra labai svarbios mūsų chore.

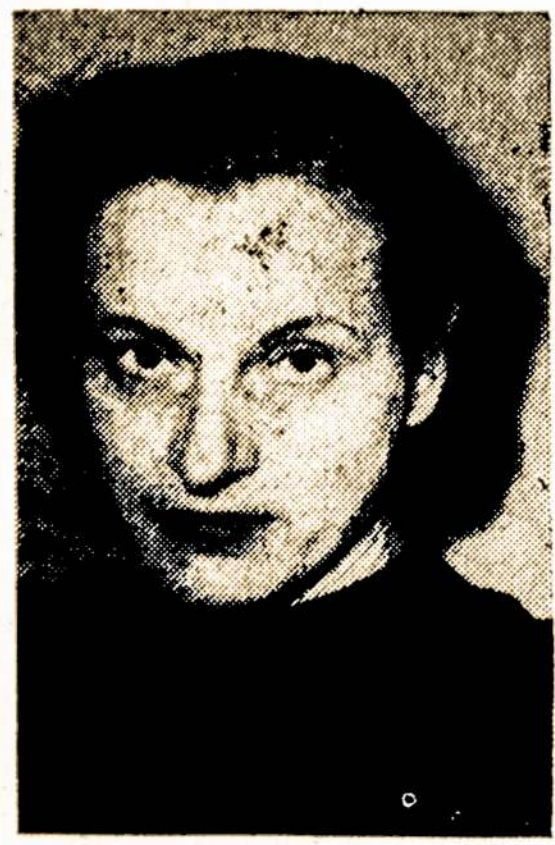
Praėjusiose pamokose choras išsirinko valdybą. Nors ir pirma turėjome pirmininkę, bet viena pirmininkė visus darbus negali atlikti.

Marytė.

Today's Pattern

Užsakymą, su 25 centais į pažymėjimo formos numerio ir dydžio, siųskite: Pattern Dept., 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

Mrs. Antonia Sentner, trijų vaikų motina ir žmona Amerikoje gimusio Williamo Sentner, CIO United Electrical, Radio & Machine Workers viršininko, sulaukta deportavimui po išgyvenimo mūsų šalyje 31 metus. Pavalkas imtas jos namuose, St. Louis, Mo., po išlaisvinimo jos iš kėlėjimo po \$2,000 kaucija.

UŽ KĄ JIE BUVO PAKARTI?

Vengrijos valstybinės prokuratūros kaltinamasis Aktas Raiko ir jo bendrininkų byloje

(Tąsa)

“Per teismą Raikas Laslo, siekdamas apsiginti, papasakojo, kad jis seniai palaikė ryšius su policija, kuriai jis visoje eilėje atveju suteikė rimtų paslaugų.”

Uždaramo teismo posėdyje ginti Raiką Laslo stoji jo vyresnysis brolis Raikas Endra, Nilašo vyriausybės valstybės sekretorius. Raikas buvo paleistas, jo byla buvo perduota civiliniam teismui, kuris vėliau jau Bavarijoje paleido Raiką, o kiti keturi kaltinamieji šioje byloje buvo nubausti mirties bausme.

Taigi, Raikas Laslo buvo Horto policijos ir gestapo šnipas ir provokatorius: tuo jis padarė karinį ir antiliaudinį nusikaltimą.

b) 1945 m. gegužės mėn. pabaigoje Raikas Laslo grįžo į Vengriją. Jam paviko nusilepti savo praeitį, ir jis ėmė vaidinti vaidmenį persekiojamo komunisto, dalyvavusio kovose Ispanijoje. Jis tapo Vengrijos komunistų partijos Budapešto organizacijos sekretorium, parlamento deputatu, vidaus reikalų ministru, o po to užsienio reikalų ministru. Žinoma, jis tęsė savo ankstyvesniąją veiklą. Apie šią savo veiklą Raikas paliūdijo štai ką:

“Aš nuolatos ir sistemingai informuodavau amerikiečių žvalgybininkus visais vidaus reikalų ministerijos, o po to užsienio reikalų ministerijos klausimais.”

Amerikos žvalgyba Vengrijoje vis labiau iškeldavo į pirmąją vietą užsienio žvalgybos jugoslaviskuosius šnipus, Tito emisarus. Nieksingai išnaudodami tuos nuosirdžius, broliškus jausmus, kuriuos vengrų demokratija jautė Jugoslavijos darbo liaudžiai, diplomatiniai Tito atstovai ir kiti oficialūs delegatai, pradėdant 1945 m. pradžią, kada jie prasiskverbė į Vengriją, aktyviausiu būdu rezgė savo šnipinėjimo tinklą.

Visų pirma jie panaudojo Raiką Laslo, apie kurio darbą policijoje ir jo, kaip šnipų, praeitį jie žinojo. Raikas noriai perdavinėdavo įvairiausią informaciją Jugoslavijos karinės komisijos vadovui pulkininkui Ciemilui, Jugoslavų pasiuntiniui Mrazovičiui, laikinam Jugoslavijos reikalų Vengrijai patikėtiniui Brankovui ir daugeliui Jugoslavijos šnipų, kurie krepdavosi į jį. Raikas perduodavo Jugoslavijos šnipams slaptus duomenis apie padėtį Vengrijoje, apie Tarybinę Armiją, apie tarybinius diplomatus, kuriuos jis, būdamas vidaus reikalų ministru, turėjo savo žinioje. Jis perdavė, pavyzdžiui, žvalgybos duomenis apie Nad Ferencio sąmokslą Jugoslavijos šnipams, kurie tuoju persiuntė juos Amerikos misijai. Jis davė nurodymą savo valstybės sekretoriui d-rui Sebeni Endre, kad jis suteiktų Jugoslavijos šnipams visus slaptus duomenis, kurių jie pareikalautų. Jugoslavijos šnipinėjimo tarnybos nurodymu, jis pas save vidaus reikalų ministerijos spaudos skyriaus vedėją pareigoms prėmė šnipą Čeresnešą Šandorą, apie kurio ligšiolinį darbą anglų žvalgyboje jis žinojo. Čeresnešas palengvino ryšį tarp Raiko ir šnipų, veikiančių Jugoslavijos misijoje.

Raiką Laslo, kaip ministras ir parlamento narys, t.y. kaip valstybės tarnautojas, sulaužydamas savo tarnybinius įgaliojimus, pranešinėjo užsienio šnipams slaptus duomenis, kuo šurkščiau pažeisdavo Vengrijos valstybės interesus, šnipinėjo ir išdavė tėvynę.

c) Jugoslavijos šnipų iškėlimas į pirmąją vietą buvo surištas su tuo, kad išvaduojoje Jugoslavijoje panašūs į Raiką amerikoniškieji šnipai, provokatoriai ir trockininkai iš jugoslavų tarpo paėmė valdžią Jugoslavijoje. Jų tarpe apie 150 šnipų, kuriuos 1941 metais sykiu su Raiku gestapo atstovai buvo pasiuntę šnipinėjimui iš Prancūzijos stovyklų į Jugoslaviją. Šie šnipai sudarė pagrindinę Tito netarpiškai supanėdusių žmonių dalį ir sistemingai nustumdavo nuo valdžios sąžiningus, ištikimus, atsidavusius liaudžiai žmones iš Jugoslavijos partizanų tarpo.

Šio pasisekimo padrasinti, Amerikos imperialistai iškėlė sau uždavinį — ne mažesnį, kaip su titininkų pagalba pertraukti savo pusėn liaudies demokratijos šalį. Apie tai Raikas paliūdijo štai ką:

“Jugoslavijos, vidaus reikalų minis-

tras Rankovičius man tiesiog pareiškė, kad liaudies demokratijos šalys turi susivienyti su Jugoslavija ir Tito priešakyje.”

Kad pasiektų šį tikslą, Jugoslavijos, Amerikos ir kiti žvalgybiniai organai visomis jėgomis palaikė Raiką. 1946 m. lapkričio mėn. jo žiniai pavedė d-rą Senji Tiborą, kuris, Amerikos šnipinėjimo organizacijos OSS vadovo Atešo Daloso nurodymu, organizavo šnipų grupę iš Vengrijos emigrantų - trockininkų Šveicarijoje. 1944-45 m. žiema Dalesas, padedamas Tito agentų Šveicarijoje ir Prancūzijoje, Amerikos lėktuvu per Belgiją persiuntė šią šnipų grupę į Vengriją, į Tarybinės Armijos užnugarį, kaip Jugoslavijos karinę komisiją. Jugoslavijos žvalgybininkai 1946 m. vasarą prijungė prie Raiko Palfi Džordį — Horti armijos fašistinį karininką. Palfis, kuris savo paties prisipažinimu, nuo 1945 metų vasaros buvo užverbuotas Jugoslavijos šnipu, nudavė esąs komunistas: iš eilės tapo generolu, pasienio dalinių viršininku, vėliau — gynybos ministro pavaduotoju. Šio bendrininko pagalba Raikas sukūrė plačiai išsišakojusią organizaciją. Kur tik galėdamas, į aukštus postus jis siuntė imperialistų agentus, visu pirma buvusius trockininkus, provokatorius ir šnipus. Taip į vadovaujančius postus policijoje ir užsienio reikalų ministerijoje pateko Sas Belas — iš Pietų Afrikos ir tėvynę atstijusias Anglijos Inteližens Servis šnipas, majoras Fridiš — Amerikos šnipinėjimo organizacijos “SIS” agentas. Prancūzijos “2-jo biuro” šnipui Maršalui Laslo buvo pavestas politinis auklėjimas policijoje; trockininkai Osko Džula ir Matjašas Laslo tapo policijos pulkininkais. Raikas įvedė į politinę policiją d-rą Beką Janošą, Ratą Karoį, Kovacą Ferencą, Kalčią Jožefą ir kitus savo senus draugus - šnipus. Buvęs žandarų kapitonas Korondi Bela kaip policijos pulkininkas gavo užduotį organizuoti prie vidaus reikalų ministerijos ypatingą batalioną iš buvusių žandarų, hortistinių karininkų.

Tuo pat metu Palfis užpildė fašistiniais ir hortistiniais karininkais gonvedus, o Senji mėgino išskirstyti savo agentus valstybiniame aparate, į tikinius postus, komunistų partijoje. Raikas ir jo gauja sistemingai ištumdavo demokratijos šalininkus, ypač darbininkus ir valstiečius, iš policijos, kariuomenės, valstybinio aparato; tuo pat metu jie paėjo iš stovyklų internuotiems čia išskverbusiems šnipams ir provokatoriams.

Politinėje srityje jie taip pat vystė didelį aktyvumą. Raiko žmona tapo Vengrijos moterų demokratinių sąjungos generaliniu sekretorium. Per Liaudies kolegijų valstybinę tarybą, kurią Raikas plačiai rėmė per vidaus reikalų ministeriją, jie sklėdė savo įtaką studentijos, jaunimo daliai. Raikas, kaip “garbingas statybos darbininkas,” mėgino per statybininkų profesinę sąjungą paskleisti savo įtaką tų pat ir profesinems sąjungoms. Raikas tapo Vengrijos — Jugoslavijos draugijos pirmininku ir t.t.

Salia Raiko organizacijos jugoslavai sukūrė savo nuosavą šnipinėjimo organizaciją. Panaudodami piktam Vengrijos liaudies demokratijos pasitikėjimą, jie išskverbė ne tik į valstybinius organus, bet ir į politines partijas, ekonomines įstaigas, visuomenines organizacijas. Jų organizacijos buvo tokios išsišakojusios ir žymios, kad, remiantis Raiku ir jo gauja, jau 1947 metų rudenį buvo pamintas kursas Vengrijos liaudies demokratijai nuversti.

Brankovas Lazaras, buvęs Jugoslavijos misijos reikalų patikėtinis, šiuo reikalu liūdijo štai ką:

“Mūsų šnipinėjimo organizacija palaipsniui aprėpė visas valstybinio aparato sritis, kariuomenę, policiją. Tas pats šnipinėjimo tinklas, pradėdant 1945 metais, išskverbė į Vengrijos komunistų partijos ir socialdemokratų partijos vadovybę, o taip pat į gausių visuomeninių organizacijų vadovybę. Padedama šnipų tinklo valstybiniame aparate ir kariuomenėje, Jugoslavijos vyriausybė išvystė plačią ardomąją veiklą prieš Vengrijos vyriausybę. Dėka to Jugoslavijos vidaus reikalų ministras Rankovičius, pagal Tito planus, galėjo per šnipų

(Bus daugiau)

JONAS KAŠKAITIS.

KOKIA PUKI VIETELĖ PASILSĖ!

(Pabaiga)

Tai mat, kaip čia puošniai ir rūpestingai visą kas išdabintą, suplanuotą šios sodybos pirmesniojo savininko užmačiai! Šita dailioji aikštelė su gėlėmis, pieva, žuvų rezervuaru, su statulomis ir plačiu marmuriniu suolu — čia stačiai nuo pat “dvaro,” nuo jo žemutinių mūrinių gonkų — nuo žemutinės didžiųjų laiptų papėdės.

Ir, žiūrint pro langą iš viršutinio aukšto — pakalnėn, į ežero pusę, galima, pro medžių viršūnes, įstebėt ir šitą dailią aikštelę.

Pasigrožėję, pasikalbėję, kiūtuam sau iš lengvuko į kalnį, į palocių. Ten, didžiajam valgomajam pavilonui, susiję keletą poilsiautojų, atvažiuosiu iš Bejonės, iš Klifaidės, iš Niūvarko, Pasinekučiamom sau gražiai. Kai kurie jų pasirodė esą mano pažįstami nuo daugelio metų.

Iki vakarienės vis dar yra laiko, daugiau valandos, tai man ir parpo paskaityt kokią Gorkio apysakaitę. Jau nuo pusdienio bandžiau taip padaryti, bet neišėjo.

Įėjau rastišėn. O čia, prie savo skobinių sėdi Ambrozevičius ir Emeljanovas, rastus veda, suvadas tikriną. Aš sau iš tykiuko atsisėdau ir jau buvau bepradedęs skaityti Gorkį, bet kur tau! Emeljanovas kukliai užvedė kalbą, tai Gorkis ir vėl turėjo ramiau palūkt.

Emeljanovas, tarp kitko, esąs kaip ir elektrotechnikas — ir daug ką padėjęs įtaisyti fermei. Jis ir “muzikos direktorius.” Svečiams norint, oet kada jis paleidžia darban aną rekorduojamą masiną su dideliais megafonais. Žadėjo ir šį vakarą publiką palinksmin, ir palinksmino — jaukiai, kultūriškai, jaudinančiai.

Valgomasis paviljonas, sutraukė svečius vakarieniaut. Tuli jau išvažinėjo namo, bet pasilikio ir vakaruotojų.

Pasirinkom vakarienei patiekalų. Man prikrovė didelį dubenį varškės su tiršta grietine. Be to, bulvių ar juodos duonos, kavos, obuolių tyrės. Na, ir sveikst ant sveikatelės... Visa muzika tik 90 centų. O prisivalgėm, kad net ir per daug. Bet, mat, kalnų oras, pasivaikščiojimai stebėtinai taiso apetitą.

Tuoju, mums pradėdant vakarieniaut, štai ir nuskarėjo paviljonas gėra, miela, jaudinančia muzika. Tai Emeljanovas rastišė dejo plokšteles, o čia, pro garsiaikalbio plačiąją burną, sklido visa gausa geros rinktinės muzikos.

Štai ta ilgesinga, už širdies griebianti tenoro arija iš Čaikovskio operos! “Eugenius Oneginas,” žodžiai Puskino. Malonus lyriškas Lemešovo tenoras nuotaikingai, paguamamai perduoda aną jautrią Lenskio ariją... Klausai, visas apsašęs, ir vaizduotės laikiaisais sparnais nuleki operos patalpon ir matai ant kelmo sėdinti svajingą jaunuoį Lenskį, liejanti iš savo jautrios sielos skunda gėlingą, gyvulinio troškulį...

Kita plokstelė! Raudonosios armijos choras, Aleksandro vadovybė, drožia aną virpulingą liaudies dainą “Kalinka, kalinka”... Ai, gražumėlis!

Ir sklinda taip paeiliui dainos, kitos, girdėtos Niujorke, Stanley teatro patalpoj, kur galima gauti visokių tų puikių plokstelių. Sėdėtum taip ir klausytum tokios žavingos muzikos, tokioj ramioj, žavingoj atmosferoj. Duotum sielai atsigauti, įkvėpimo pasigauti... Bet — jau metas ir namolai. Jau aštunta.

Svečiai atsiviešina, slėrstosi. Pasizhada atvažiuot vėl kokią laisvą dienelę. Plačioj

priemenėj ramiai kurenasi malkų ugnelė. Toj gražioj, dailioj pyžiedoj ugnelėj ru-seno ir visą dieną, bet dabar ji skaitesinė. Angliai spindulioja rausva minkšta šviesa ir jaukia šilumėlė. O oras vakarop vėsokas, tai čia taip pravartu ir miela pasėdėt.

Piliutikas Ambrozevičius, Emeljanovas sėdi sau šilumos liuonastėj. Moterėlės sudorojo indus nuo staly. Ir jos nori čia prisėst, prie ugnelės, prie žarijų...

Nesinori ir skirtis, bet ne ką padarysi. “Služba ne dražba.” Pareigos šaukia, akstina. Sirdingai atsisveikina, drožiam elektros nušvietais takais, sėdam “lamabilin” ir latatai! Sparčiai riedam vis pakalnėn ir pakalnėn, gal pusketvirtos mylios. Išvažiuojam iš to privataus plyno kelio ir įkilpstatam į tiesiausią vežimų upę... Ot tai tau, Jurgeli, ir devintinė... 17 plentas taip nesvietiškai prisigrodęs automobilį, sunkvežimį visokių, kad dar niekad pirmą nematėm tokios tirtumos. Tai vis dėl to taisomiojo vieškelio varselės. Pro tą siaurą karklą sunku prasimušti... Iš-tisas tris valandas kankinomės, kol vos nevos prašliaužėm 6 mylias!...

Ir, kaip tiktai pervažiavom žasele per tą nelabąjį sąsiaurį, kaip kamparas, išnyko visi tie vežimų vežimai, kaip nebūta... Kaip pasileidom, už valandos ir namie. Na, kita kartą veikiausia ta vieškelio varselė jau bus patai-xyta ir nebetrukdys važiuotės.

Dabar tik laukiam vėl, iš-sižioję, progos, kada galėsim atvykt į tą žavingąją sody-bą. Būsime ten dažniau. Bū-tinai!... Ar vasara ar žiema.

Lawrence, Mass.

LLD 37 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioį, 30 d. spalio, 2 val. po pietų, Maple Parke. Visi nariai ir narės dalyvaui-ki, nes turime daug svarbių reikalų. Turėsime išrinkti de-legatus į LLD 7-tos apskrities konferenciją, kuri įvyks So. Bostone, 13 d. lapkričio.

Taipgi yra Centro Komite-to narių balsavimas ir refe-rendumas duoklių reikale, ar pakelti seną nario duoklę \$1.50 į metus, ar pakelti iki \$2. Todėl visi ir visos dalyvaukite.

S. Penkauskas.

Washington. — Teigia-ma, kad valdžia pažemins tūlus admirolus, kurie kri-tikavo kitus karinius vadus už atominų bombanešių B-36 statybą.

Maine valstijos šešiose šiauri-nėse apskrityse iškabinas skelbima, jog jau leidžiama briedžius šaudyti, šis irgi at-ėjo patikrinti, ar jau laikas jam dūmti į miško gelmes. Tačiau, kaip matome, vien už skaitymą savo nenaudai jis galėjo atmokėti savo kaili-riais ir gražiaisiais ragais. O ar ne taip yra ir darbo žmo-nės, skaitantiems prieš dar-bininkus leidžiamus raštus?

Pora Dodgerių patrijotų drąsina sąvikius jų prieš Yankius žaismėje. Tačiau Dodgeriai pralaimėjo, nežiūrint gerų linkėjimų.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

BAIGIAMA ELEKTRINĖS STATYBA

JONISKIS, rugp. 26 d. — Prie Zagarės malūno Nr. 2 baigiami elektrinės įrengimo darbai. Sutvarkytos turbinos, atlieti pamatai generatoriui, šiuo metu tvarkomas elektros tinklas, vedamos naujos linijos.

Be miesto gyventojų, elekt-ra naudosis “Aušros” ir kitų artimųjų kolūkių valstiečiai.

J. Naudužas, A. Arlauskas

LIETUVOS CHORVEDŽIŲ KONFERENCIJA

VILNIUS, rugp. 26 d. — Valstybinės konservatorijos salėje, pradėjo darbą respublikinę chorvedžių konferenci-ją, skirta apsvastyti klauši-mams ryšium su pasirošimu respublikinė Dainų šventei 1950 metais.

Žodis suteikiamas respubli-kinės Dainų šventės pasiroši-mo komisijos pirmininkui, Lie-tuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkui M. Gedvilui.

Gedvilas trumpai apžvelgė respublikos kultūrinio gyven-i-mo pakilimą, iškėlė chorų va-dovams pagrindinius uždavi-nius. Jis pabrėžė, jog daini-ninkų mokymosi jokiū būdu ne-galima atskirti nuo jų politi-ko - idėjinio auklėjimo. Ged-vilas pažymė, kad pasirošime Dainų šventei žymesnę vietą privalo užimti pradinų ir vi-durinių mokyklų mokytojai, kultūros švietimo įstaigų darbuotojai kaime.

Konferencijoje platų prane-simą apie pasirošimą Dainų šventei padarė Meno reikalų valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas Banaitis.

Banaitis pažymėjo, kad įvykstančioje Dainų šventėje dalyvaus daugiau kaip 30 tūk-stančių žmonių. Jų tarpe — 8 tūkstančiai vyrų ir 12 tūkstan-čių moterų ir 7 tūkstančių vai-ky chorai, 1.000 meninio va-dinimo dalyvių, dūdų orkest-ras iš 400 žmonių, daugiau kaip 600 skudutinkų. Jau šiuo metu šie meninės savyveiklos kolektyvai yra baigiami kom-plektuoti. Iki pastarųjų dienų dalyvauti Dainų šventėje užsi-registravo daugiau kaip 294 chorai su 18.634 dalyviais.

Pranešėjas pažymėjo, kad pasirošimas Dainų šventei gerai vyksta Kauno, Šilutės ir kitose apskrityse. Tačiau dar yra tokių apskričių, kaip Kal-varijos, Lazdijų, Vilkijos, kur dar nepradėtas pasirošimo Dainų šventei darbas. Pasiro-šimui reikiamo dėmesio neski-ria Lietuvos TSR Profesinių sąjungų Centro Taryba, atski-ry profsąjungų centro komite-tai.

Banaitis toliau apsisoto ties repertuaro klausimu. Jau šiuo metu baigiamas paruošti visas Dainų šventės repertuaras, kuris iki rugsėjo 1 dienos bus išsiuntinėtas užsiregistravusiems chorams.

Konferencijos dalyviai iš-

klausė Respublikinių liaudies kūrybos namų, muzikos sky-riaus vedėjo Raskio praneši-mą, pradėjo Dainų šventės repertuaro metodinį nagrinėji-mą.

GRAŽI INICIATYVA

RASEINIAI, rugp. 20 d.

Apskrities sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojai šiomis dienomis krepšiai į visas kaima šefuojančias organizacijas, ra-gindami kiekvienam šefuoja-mam kolūkiui nupirkti po 100 ir daugiau knygų. Medicinos darbuotojai įsiperigojo šefuo-jamiems kolūkiams nupirkti įvairios literatūros už 2.700 rb. Apskrities sveikatos sky-rius ir J. Biliūno vardo ligoni-nė šefuojamiems “Sūkurių” ir “Tiesos” kolūkiams jau nupi-ko po 100 knygų.

Šis sveikatos apsaugos dar-buotojų patirtinis raginimas rado atgarsį visų apskrities įstaigų darbuotojų tarpe.

KULTūros švietimo ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ KURSAI

VILNIUS, rugp. 25 d. — Šiomis dienomis prie respubli-kinio Kultūros švietimo įstai-gų komiteto veikiančiuose kur-souose kultūros darbuotojų kvalifikacijai kelti pradėjo mokytis šešta klubų-skaityklų vedėjų laida. Kursai tęsis vie-ną mėnesį. Čia kvalifikacija kelia apie 90 klubų-skaityklų vedėjų.

Kursai veikia nuo praėjusių metų pabaigos, ir jau apmokė penkias klubų-skaityklų vedė-jų laidas — apie 300 žmonių. Apie 130 bibliotekininkų bai-gė 2 mėnesių pasitobulinimo kursus. Tiek pat laiko mokėsi ir baigė kursus 20 muziejų darbuotojų.

Šiais metais dar numatyta išleisti 1 klubų-skaityklų vedė-jų ir 1 bibliotekininkų laida.

IVYKDE METINĮ PLANĄ

JURBARKAS, rugp. 26 d. — Jurbarko sielių plukdymo ruo-žas š. m. rugpjūčio 15 d. įvyk-dė metinį gamybos planą. Pa-vasarį jurbarkiečiai sielininkai buvo iškviėti į socialistines lenktynes. Tauragės sielių plukdymo ruožo kolektyva dėl plano vykdymo pirma lai-ko.

Plukdymo darbuose pasizy-mi vyr. meistras Jonas Vaice-kauskas, meistras Vincas Am-brozaitis, krovėjai Antanas ir Klevas Vabalai, plukdyto-jai Ralanskis ir Kisneris. Jie savo gamybos užduotį įvykdė 150—200 procentų. Sielinin-kai išipareigojo iki spalio XXXII metinių suplūdyti dar 30 tūkstančių kubinių metrų miško medžiagos.

J. Gavėnis

Washington. — Čia kal-bama, kad Sovietai turi to-kius raketinius lėktuvus, kurie galėtų mėtyti Ameri-kon atomų bombas ir namo sugrįžti.

Newark, N. J.

Neapleistinas Mitingas— Spalių 28 d., Mosque

Visai jau čia pat, tik už poros dienų, įvyks čia persveriamos svarbos mitingas. Būtinai kiekvienam artimesniam N. J. valstybės žmogui, kiekvienam blaivai mąstančiam piliečiui.

Šitas mitingas turės nulemiamąją reikšmę šio lapkričio rinkimuose. O šitie N. J. rinkimai bus ryškus etapas visos šalies rinkiminių kampanijų, nustatys gaires progresyvių partijų taktikai.

Abi senosios politinės partijos — labai susikompromitavusios žmonių nuomonėje, su savo atkakliais kurstymais naujam karui, su ekonominiu sumukimu, depresija, visokių politinių laisvų slopinimu.

Pagrindinis progresyvių partijos dėsni yra darbas už taikos ir saugumo išlaikymą, prieš karo užmačias, už sunkiai iškovotas darbo unių teises, už pilietines teises, už J. V. konstituciją, už tautinių grupių bei rasų teises. Progresyvių judėjimas jau išgelbėjo gyvastį Trentono šešeto, pastojio paskersiai kelio visokių kuklų ir politinių padučių dūkimui.

Akivaizdų įsibėgėjusios reakcijos siautimo, visi blaivūs piliečiai privalo solidarai suglaust savo eiles ir nuosirdžiai, pasisventusiai darbuotis progresyvių rinkiminėse pastangose.

Jeigu mes akiai ir bejėgiai pasiduosime karo kurstytojų ir ragangaudžių propagandai — ir, rankas nuleidę, nusigandę stovėsime nuosaliai, tai visus mus, kaip tas kvailas sudrumstam vandenį žuvels, suvarys į savo bučių fasistiniai vadeivos ir prietrės visos pilietinės laisvės ir žmoniškas teises.

N. J. rinkimai bus tokie svarbūs, kad šiame mitingame kalbės pats progresyvių partijos galva Henri Vales, taipgi kandidatas į N. J. gubernatorių Džeims Imbrie, kunigas Heri Pain, neįrašytas Graham, o liaudies dainininkas Pyt Syger ir šokėjas Pol Dreiper išpildys meninę programos dalį.

Visų mūsų tiesioginė pareiga padaryti šį mitingą didžiulį ir galingą. Kad **Mosque theatre** patalpa būtų kimtytai pripildyta spalių 28 d. vakare, pripildyta ir perpildyta su dideliu kaupu.

Skleiskim mitingo bilietus, kalbinkim savo artimus būt mitingui. Tik kelios dienos tėra iki to ženklingo mitingo. Pribūkime masiškai į **Mosque** svetainę, penktadienio vakarą, spalių 28 d.

Essex county piliečiai tegul jau iš anksto pasižymi lapkričio rinkimams progresyvius kandidatus: **Santo Bevacqua, Ethel Carpenter, Robert Dixon, Jr., Dorothy Eldridge, Richard J. Ryan, Jr., Daniel**

NEW JERSEY ŽINIOS

EDGEWATER

Aluminių dirbtuvės virš 2,000 darbininkų išėjo streiką. Darbininkai priklauso United Steelworkers CIO uni-jai, lokalui 316.

Siuom laiku alumino indus-trijoje darbininkai streikuoja net 9 miestuose, viso virš 20,000 darbininkų. Jų reikalavimai, kad būtų kompanijos lėšomis darbininkams sveikatos apdrauda ir \$100 mėnesiui senatvės pensija.

Streikieriai dirbtuvę pikietuoja ir, kol kas, viskas ramu. Ant Undercliff Avenue uni-jos lokalo pastangomis paskolin-tas "trailer" (traukiamas vežimas) ir iš čia aprūpinami pikietininkai kava ir sandvičiais. Lokalo headquarteris candas: 344 Palisade Ave., Cliffside Park.

Hill Brothers Coffee Co., kai darbininkai pradėjo bruz-dėti už darbą didesnių atly-ginimų, tai ir čia pakelta darbininkams 10 centų už dar-bo valandą. Pažadėta imti atydon ligos ir senatvės pa-salpa. Mat, šios dirbtuvės darbininkai neorganizuoti, o pastaruoju laiku prasidėjo bruzdėjimas už uni-ją. Tad kompanija ir pasiskubino darbininkams "pasigerinti".

TRENTON

New Jersey legislatura patvarkė, kad kandidatai į valdvietes privalo padaryti lo-jališkumo priesaiką. Progre-syvių Partijos kandidatas gu-bernatoriaus urėdui nuo to-kios priesaikos atsisakė. Tad balsavimo balotuose po James Imbrie pavarde pažymėjo: "Refused oath of allegiance" (atsisakė ištikimybės priesai-ks).

Progresyvių Partijos kandi-datas James Imbrie atsikreipė į valstijos teismą su apeliaci-jia, kad tas legislaturas patvarkymas nėra konstitucinis, ir pareikalavo uždraudimo (injunction) siuntinėti bal-suotojams balotus, jei po jo (Imbrie) pavarde bus pažy-mėta: "Refused oath of alle-giance".

Valstijos aukščiausias teis-mas užgryrė James Imbrie apeliaciją ir uždraudė su mi-nėtu pažymėjimu siuntinėti balotus.

Tokių balotų jau buvo at-spausdinta dėl trijų pavičių ir jų atspausdinimas kaštavo virš \$50,000. Siuom sykiu Progresyvių Partija tikrai su-krėtė reakcionierių lizdą.

L. Tindall, Jr., Leonard Tush-net.

Kitos apskritys irgi turi sa-vo progresyvių kandidatus. O visos N. J. valstybės kan-didatas į gubernatorių—**James Imbrie**.

Tai iki pasimatymo **Mosque** mitingui! Visi, visi!

Koresp.

Aukščiausio teismo teisėjas John G. Bigelow pareiškė, kad tas legislaturas patvarky-mas yra paneigimu pilietinių laisvų ir politinių įsitikinimų. Išrinkti piliečių balsais valdi-ninkai padaro priesaiką, kai jie būna inauguruoti.

Kazys Darbininkas.

Hartford, Conn.

Iš Laisvės Choro Veiklos

Choro koncertas ir teatras įvyko 16 d. spalių ir buvo sekmingas. Buvo suvaidinta komedija "Mirties Lažybos." Aktoriai savo roles atliko ge-rai. Didžiausias roles turėjo Juozas Tamošaitis ir Helen Savičiaff. Abi rolės atliktą gerai. Kitas trys, mažesnes, taipgi gerai suvaidino J. Kaz-lauskas, B. Muleranka ir O. Šilkiene.

Koncertinė programa buvo gera. Laisvės Choras daina-vo dviemis atvejais po tris dainas, vadovystėje mokyto-jos G. Gailun. Sudainavo la-bai gerai. Dvi sesutės Jean ir Joan Segeweck, viena ant smuiko, kita ant armonikos gražiai pagrojo. Waterburio merginų sekstetas du kartus išstojė. Gerai patiko berni-ukas, kuris neseniai atvyko iš Europos, tai S. Savičiaff, ku-ris paskambino piano solo. Kiecas gražiai pagrojo ant ar-monikos.

Pirmu kartu mūsų scenoje pasirodė S. Berison ir Helen Savičiaff pašokdami tris ka-valkus, kas publikai patiko. Lukštų aukė, iš Windsor, ku-ri dar jaunutė, pašoko klasi-kinį šoki. Dainavo ir Laisvės Choro vyrų grupė labai ge-rai. Tai koncertinė programa buvo turtinga ir gera.

Bet laukiame naujo svar-baus rengimo. Sekmadienį, 6 d. lapkričio (Nov.), Hartforde bus atžymėta dienra-šio Laisvės 30 metų sukaktis. Bus suvaidintas R. Mizaros veikalas "Mūsų Gyvenimo žaidžios." Vaidins patyrę ak-toriai iš Brooklyn, N. Y.

Parengimą rengia LLD 68 kp. Moterų Skyrius. Įvyks Lietuvių Klubo Svetainėje, 227 Lawrence St. Pradžia 2:30 val. po pietų. Taigi, kaip Hartfordo, taip, apylin-kės lietuviai tą dieną pasitau-pykite šiam rengimui, nes jis bus vienas iš svarbiųjų. Visas ir visus kviečiame atsi-lankyti.

Balis Muleranka.

RCA TECHNIKAI RUO-SIASI STREIKUOTI

Camden, N. J. — Ren-giasi streikuoti 500 RCA inžinierių — techniku, rei-kaudami tiek priedo, kiek laimėjo CIO Elektrininkų Uni-ją — būtent, po 13 cen-tų valandai.

Paruošiamas iškilmingasis stalas, prie kurio sodino Dan Tobiną laike AFL 68-sios metinės konvencijos, įvykusios St. Paul, Minnesotoje.

KRISLAI

(Tasa nuo 1-mo out.)

Kalbant apie mokslą, jis yra labai apgailėtina suklupęs vienoje svarbioje vietoje. Aš visuomet galvodavau: Ne-jauji nesiranda tokio vaisto, kurio pora lašų įlašinus į degtinės stiklą ir uždavus pi-jokui, jis niekados nebeuorė-tų nė galvoti apie gėrimą!

Dabar skaitau, kad kas nors panašaus jau yra sugal-vota. Tas vaistas pavadintas "antabuse." Jo pagalba jau bandoma gydyti amžinus la-trus. Sako, nuo to vaisto žmogus pradeda vėmti tik pagavojęs apie degtinę!

Jeigu tiesa, tai čia gal bus svarbiausias mokslo išradimas visoje istorijoje.

Nežinau, ką mokslas dary-tų, jeigu šioje asarų pakalnė-jų nebūtų beždžionių. Beveik visi vaistai ir nuodai pirmiau-sia būna išbandyti ant bez-džionių. Tiek paskui žmogus išdrįsta jais pasinaudoti.

Dabar vėl pranešta, kad didelis išbandymas padarytas ant beždžionių dėl gydymo biaurios ligos "arteriosclero-sis" — gyslų sukietėjimo. Pasirodo, kad gyslos nuken-čia nuo įstokos maiste vitamino "B-6". Daug beždžionių, matyt, turės be laiko nuva-žuoti į kapus nuo "arterio-sclerosis", kol bus įsitikinta, kad "B-6" yra stebuklingas vaistas žmonių gelbėjimui.

Miami, Fla.

Kviečiami Visi Miamės Lietuviai į LLD 75-tos Kuopos Draugiską Sueigą

Pirmas šiame sezone drau-giškas susirinkimas — sueiga bus spalių (Oct.) 30 d., pas-poną Mockų.

Daug apie F. Mockaus vie-tą nėra reikalo rašyti, nes tą vietą žino ne tik miamiečiai lietuviai, o jau ir visų plačių JAV lietuviai. Nors dabar dar tik keletas svečių randasi atvykę į Miami iš šiaurinių bei rytinių valstijų, tai pirmas susitikimas bus su svečiais pa-rengime.

Bus muzika puiki, kurie no-rėsite ir dar turite miklias kojas, ta galėsite šokti. Ku-rie netikite į šokius, tai pasi-kalbėsime sudėję po F. Moc-kaus žaliuojančiais vaisiniais medžiais. Ten bus ir užkan-džių, kavos, pieno ir 7 up prie užkandžių. F. Mockaus daržas daug pagražintas. Bus daug lengviau ir dėl gaspadi-nių valgiai gaminti, nes sudė-jo gesinius pečius, tai gami-nant valgius nereikės tiek prakaituoti. Taigi, sulaukę sek-madienio, spalių 30 dienos, nei vienas nepasilikime na-mie, o traukime pas Mockų.

Antras Svarbus Dalykas
Lapkričio 6-tą dieną bus LLD 75 kuopos susirinkimas.

Kuopos valdyba gavo iš LLD Centro balsavimų blankas. Ką reikia išrinkti LLD Cen-tro Komitetan sekantiems 2-jiems metams? Taip pat ga-vome ir jau matėme — skaitė-me referendumą dėl visų LLD kuopų ir narių, kuris til-po Laisvėje. Taigi, susirinkę turėsime apdiskuoti duoklių klausimą, knygų ir žurnalo šviesos.

Visi dalyvaukime parengi-me ir lapkričio 6 d. susirinkime.

M. Antanuk.

Bethlehem, Pa.

Dienraščio Laisvės skaityto-jam jau yra žinoma, kad 1-mą dieną spalių Bethlehem Steel Workers išėjo į streiką dėl senatvės pensijos ir social insurance. Kaminai norūks-ta. Kol kas kompanija ne-bando pradėti dirbt, nes nė negalėtų, kada minkštosios anglies kasyklės streikuoja. Bethlehem kompanijos visus vartus pikietuoja po mažą grupelę. Ofiso baltkalnieriai keli tūkstantčiai nepriklauso uni-jai CIO.

Man labai puola į akį dar-bininkės ir darbininkai, kurie apvalo ir prižiūri ofisus ir ki-tus darbus atlieka. Jie ne-turėtų būti išleidžiami: Turė-tų pikietai patarti jiems, kad prisirašytų prie CIO uni-jos, o kad ne, tai neleidžiam. Man rodos, kad jie atlikdami fi-zišką darbą nepriklausydami uni-jai kerta tą šaką, ant ku-rios sėdi patys.

Mūsų Ligoniai

Frano Žavis moteris Adalka per beveik du metus kankinio-si namie. Dabar nuo vasario 1-mos proto stėjo ligoninėje. Fiziškai atrodo dikta, graži bet jeigu užvedi pokalbį, tai ji pradeda nebūtus daiktus. Gal būt ims daug laiko, kol pasitaisys. Tam departmente daugelis pasitaisė, o kitos vi-sai be apsaugos išleidžiamos pasivaikščioti.

PRANEŠIMAI

CAMDEN, N. J.

LLD 133 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio (Oct.) 30, pradžia 2-ą val. po pietų, pas draugus Bakšius, 1622 Fillmore St. Visi nariai dalyvaukite. Bus renka-mi delegatai į 6-tosios Apskrities konferenciją. Taigi yra kitų svarbių reikalų aptarimui. — Wm. Pat-ten, sek. (235-237)

WORCESTER, MASS.

Įvyksta krutami paveikslai spalių (October) 28 d. vakare, Mechanics Washburn Hall, 321 Main St. Įžan-ga, įskaitant taksus 54 centai. Kal-bėtojas Pettis Perry iš New Yorko, sakys kalbą. Visi esate kviečiami 28 d. spalių, penktos vakare, 8 v. Labai svarbu kiekvienam dalyvau-ti. — Komisija. (235-236)

ELIZABETH, N. J.

Paskaita — Referatas "Puslapis iš Mūsų Kultūros Istorijos." — Idomu apšvietos vakaras, rengia LLD 54 kuopa, įvyks penktadienį, spalio (Oct.) 28 d., pradžia 8-tą val. va-kare, LDP Klubo salėje, 408 Court St. Šią įdomią paskaitą bei refera-tą skaitys mūsų žymusis apšvietos srityje veikėjas ROJUS MIZARA, Laisvės redaktorius, iš Brooklyn. Šią svarbią paskaitą iš Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo turi iš-girsti kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris tik brangina apšvietą. Tad elizabetiečiai, lindeniečiai ir bay-oniečiai būkite ir išgarskite šią p-skaitą. Įžanga nemokamai. — Ren-gimo Komisija. (234-236)

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.

Market 2-5172

žmonų; sako, kad jis išsigasta pažįstamą pamatęs.

Pas mūs irgi yra privažia-vusių dipakų. Kada turėsiu liuso lažo, parašysiu iš jųjų gyvenimo.

Darsūniškio Vijūnas.

Pašovė Jauną Veteraną Ir Jo Kūdikį, Nušovė Kūdikio Motiną

! Birmingham, Alabamo-je, kur valdininkėlis yra istatymu, paštininkas, Francis E. Cheney, įdūko ant jo bute gyvenančios jaunos poros už paprašymą šilimos, nes jų kūdikis sir-go. Jis leidosi ant jų su šautuvu. Veteraną Floyd Greer ir 11 mėnesių jo sū-nelį pašovė, o Mrs. Greer, kūdikio motiną, nušovė. Pamatęs, kad blogdary-

I. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue
Newark 4, N. J.
(H)mbold: 2-7964

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.,

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves.

Koplyčias suteikiam nemokamai

visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktorius:

F. W. Shalins—J. B. Shalins

TEL. Virginia 7-4195.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

PEIST LANE

DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.

Cor. Howe St.

BROOKLYN, N. Y.

Visokiausios vaistai kosmetikai kū-

dikiams reikmenys. Ivaizdus daik-

teliai ligonių kambarių reikme-

ys už griežtai žemas kainas

RECEIPTU SPECIALISTAI

MAX PEIST, Ph. G.

EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6239

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandų kreipki-tės prie mangs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarimą. Patogiai ir gražiai mo-derniškai įrūšta mūsų šermeninė. Mūsų patar-navimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

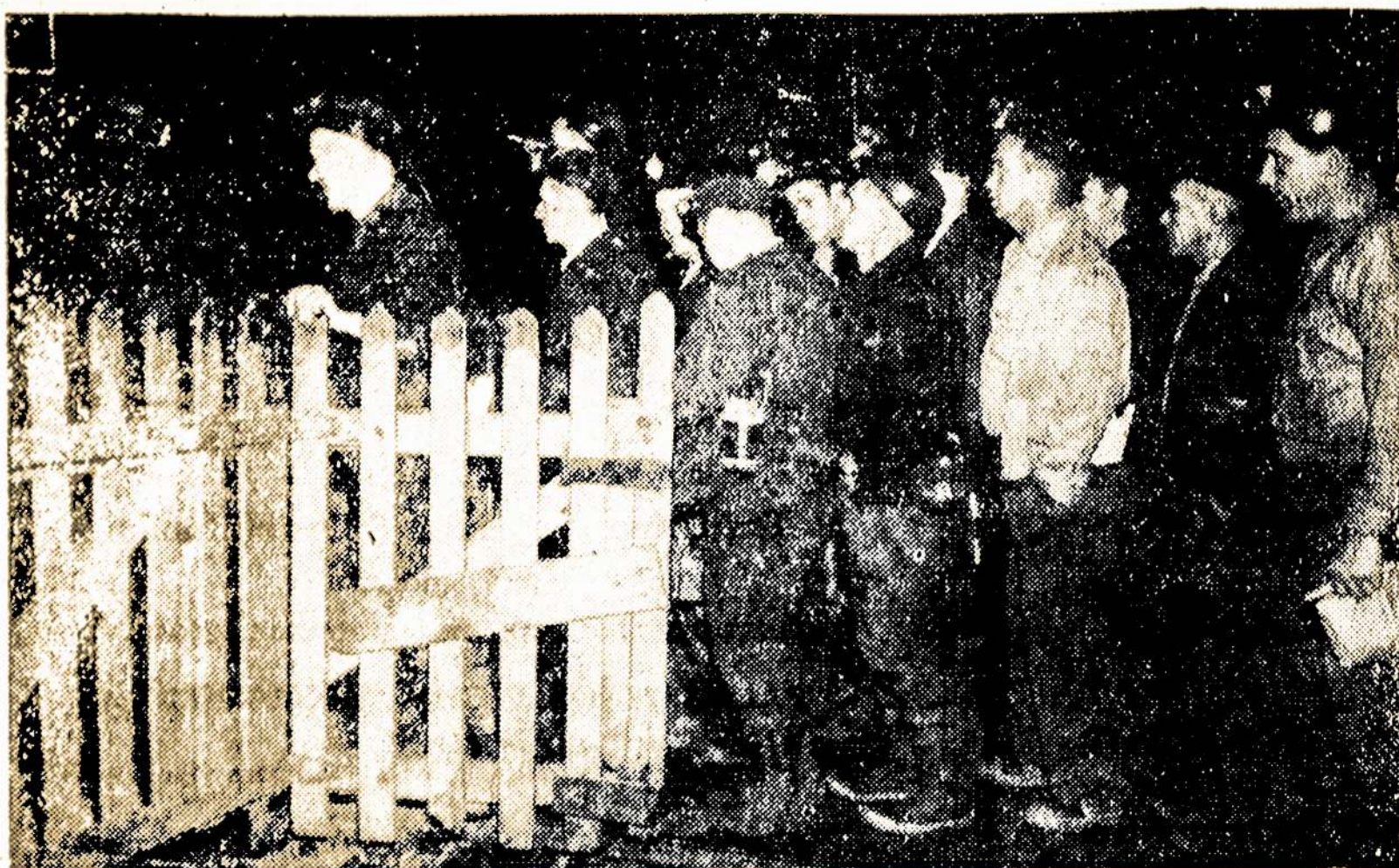
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atkiras Kambarys Grupėms ir Seimoms

TELEVISION

SHUFFLE BOARD

Telefona: EVergreen 1-9407

Atsiliėpdami į savo prezidento John L. Lewis paraginimą grįžti darban, 102,000 United Mine Workers nariai sugrįžo į kasyklas. Ne visiems buvo paliepta grįžti, ne visi grįžo, apie 370,000 mainierių te besiranda nedarbe. Čia matome iš pra-šytųjų grįžti eina į Baker kasyklą, esančią savastimi Glen Alden Coal Company, Pensylvanijoje.

Laisvės Koncerte Bus Gražių Svečių iš Kitų Miestų

Dienraščio Laisvės koncerte, įvyksiančiame šio sekmadienio popietį, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y., pasimatysime su daugeliu svečių, su senais draugais ir būsimaisiais draugais, su naujaisiais pažįstamais iš kitų miestų, kaip kad ir su savo kasdieniniais draugais iš viso Didžiojo New Yorko-Brooklyno.

Jau visiems žinomą, jog programoje dalyvaus viešnieks iš Chicago. Agotėlė Kenstavičienė ir Konstancija Abekienė.

Tikimės skaitlingų svečių iš artimosios New Jersey dalies ir iš Connecticut. Tačiau, kaip jau rodo ateinantieji šiomis dienomis laiskai, atvyksta dienraščio prieteliai ir geri pramogų mėgėjai ir iš toliau, štai pora tokių laisvųjų laisviečių:

★

Draugai!
Rengiamės pribūti į Laisvės koncertą. Tad—iki pasimatymo!

Draugiškai,
A. Valincius,
Pittston, Pa.

★

Draugai!
Manau greitai su jumis pasimatyti, nes jau esu padaręs sutartį su draugais Bekampais atvažiuoti į jūsų koncertą.

Dar turiu pridėti, kad man ką tik pavyko apgauti graborių. Mat, buvau pagavęs „šaltį“ ir greit prisimėtį plaučių uždegimą (pneumoniją). Bet tas viskas jau praėjo.

Draugiškai,
A. J. Pranaitis,
Camden, N. J.

Paralyžiavo Antaną Putį

Neseniai atvyko iš Worcester, Mass., į Brooklyną Antanas Putis. Pereita penktadienį jis buvo suparalyžuotas. Dabar jis randasi Kings County ligoninėje, ward A 52, Brooklyne. Jis nevaldo vienos kojos ir vienos rankos. Sakoma, kad A. Putis Worcesterį turis šeima. Tofilius Kapočius, pas kurį Putis gyveno, sako, kad jo padėtis kritiška. Kapočius buvęs jo aplankyti, bet negalėjęs tinkamai susikalbėti.

Susivedė

Spalio 22-ą susivedė Lillian Juskevich, dukterė Peter ir Helen Juskevich'ų, Ozono Park gyventojų, su Charles Walters iš Maryland. Santuoka įvyko susidėjus bažnyčioje. Jaunosios palydovėmis buvo Mrs. Helen F. Fleenor, Florence Juskevich (jaunosios seserys), Jerry Kamin, Mrs. Al Juskevich (jaunosios brolienė). Palydovais — Mr. Floyd F. Fleenor (jaunosios svogeris), Ralph Verderosa, George Cole, Al Juskevich (jaunosios brolis).

Sauni vestuvių puota, kurią išklė jaunosios tėvai, įvyko Liberty Auditorijos Brown Room. Dalyvavo daugelio tauto kilmės svečiai, vietiniai ir iš kitų miestų, daugiausia jaunimas. Juskevich'ų jaunimo draugai ir naujieji giminės, taipgi pat jų tėvų artimieji asmeniniai ar biznio santykiai. Nors turėjo gražų naturnautojų šabą, tačiau ir pati Mrs. Helen Juskevich rūpestingai prižiūrėjo, kad išleidžiamos jaunosios dukters vedybų svečiai būtų visiškai priimti.

Yuskevichus, ekspertas siuveljas (per 12 metų buvęs aidietis ankstybiausias Aido Choro gyvavimo metais), per ilgus metus buvo lietuvių siuveljų kontraktorių, turėjo šapas bendrai su kitais ir pats vienas. Paskiausia turėta šapą (dabartinė Zorland), pardavė, Juskevich'ai įsigijo ir užlaiko gražią užėigą, 100-15 N. Conduit Ave., netoli lenktynių arkliais ploto. Ten ir Lillian susipažino savo būsimąjį vyrą, įjodinėtoją taisy lenktyniuojančiais arkliais (jockey).

Jaunuolė Lillian yra baigusi vidurinę mokyklą ir Hollywood Model School, dirbo modeliu, bet prireikus tėvams talkos, dirbo ir su jais. Linkime jauniems laimės.
Rep. L. R.

Prigėrė Unijos Viršininkas

Plaukų unijos siunčiamų pikietuotojų valtyje prie užstiekuotų Todd Shipvards, Brooklyne, prigėrė CIO Marine & Shipbuilding Workers lokalo 39-to prezidentas Edward J. Duffy, 37 metų. Jo mišties priežastimi buvo Erie Railroad trauklys (tug), stipresnės rūšies valtis, kuris sudavė į unijistų valtį, ją apvertė. Su juo plaukęs Michaelis.

APLIKACIJA Į LKM

Kas Yra LKM

LKM (Lietuvių Kalbos Mokyklėlė) yra viena savistovė jaunimo saviveiklos organizacija. Jos nariai, pirmoje vietoje, yra lietuvių kilmės Amerikos jaunimas, bet priimami ir kitataučiai. LKM turi savo išdą ir savo valdybą. Į valdybą gali įeiti tik tie lietuvių kilmės nariai, kurie aktyviai dalyvauja bent viename punkte LKM veikimo programos.

LKM Tikslas

LKM tikslas yra supažindinti lietuvių kilmės jaunimą su Lietuvos istorija, lietuvių kalba, tradicijomis ir kultūra; išauklėti tą jaunimą lietuviškoje dvasioje.

LKM Veikimo Programos Punktai

1. Lietuvių kalbos, rašybos ir istorijos pamokos.
2. Lietuviškų liaudies dainų pamokos.
3. Tautinių šokių ir žaidimų pamokos.
4. Dramos srityje saviveikla (lietuvių kalboje).
5. Stygų orkestros (ansamblio) išlaikymas.

Norintieji dalyvauti viename ar daugiau iš virš sužymėtų veikimo programos punktų, prašomi užpildyti šią aplikaciją ir atsiųsti žemiau paduotu adresu.

Vardas ir pavardė..... Amžius.....

Adresas.....

Kokiomis dienomis ir kokiomis valandomis turite liuso laiko dalyvauti LKM veikime?.....

Sužymėkite numeriais, kuriuose veikimo punktuose norite dalyvauti:.....

LKM VALDYBA,
110-06 Atlantic Ave.,
Richmond Hill, L. I., N. Y.

Brooklyno Lietuviškai Visuomenei Žinotina

Brooklyno visuomenė jau gerai susipažinus su Dariaus Girėno paminklo statymo reikalu, nes tas reikalas tęsiasi jau per apie dešimt metų, per kurį laiką jau surinkta iš visuomenės dėl to reikalo \$5,300. Dabar šis reikalas jau prišvino, kaip votis, prie to laipsnio, apie kurį mūsų lietuviškoji visuomenė privalo daugiau susidomėti.

Pereita pavasarį Brooklyno lietuvių buvo susirinkę, per savo atstovus, į konferenciją priėjimui prie galutinio tarimo, kada, kur ir kokį paminklą Dariaui-Girėnui statyti. Galutinas tarimas ir buvo padarytas. Konferencija nutarė, jog paminklas turi būti statomas tuojau ir už tą sumą pinigų, kiek tada radosi fondo ižde. Iš susirinkusiųjų su New Yorko parkų valdininkais, patarta, kad vienatinė vieta, kur tokis paminklas galima statyti, tai Lituanica Square, Union Ave. ir Stagg St., Brooklyne. Su ta vieta konferencija sutiko. Darbas prasidėjo, išrenkant platų pildantį komitetą, su pilna galia.

Pirmasis komiteto darbas buvo nutarti, koki paminklą statyti, kokio stiliaus. Nepritarus prieš nuosprendžio, koks paminklas būtų tinkamiausias, komitetas nutarė skelbti konkursą dėl paminklo projekto - piešinio per tuos pačius. Taip ir padaryta, duodant konkursantams tris mėnesius laiko pagaminimui piešinių.

Konkurso laikui bėgant, komitetas susilaukė septynis projektus - piešinius dėl paminklo statymo. Du piešiniai atėjo moderniniai, šiu dienų stiliaus (vienas šių žodžių rašytojo), o kiti — praeities laikų, panašūs altoriams, su kryžiais, koplytelėmis, arba kitais praeities gadynės architektiniais pamarginimais. Sakiau, du buvo moderniniai. Galima sakyti, kad buvo trys moderniniai, nes trečias piešinis daugiau panašėjo į dabartį, negu į praeitį.

Prasidėjo projekto komisijos pasirinkimui piešinio - projekto. Niekas neįsėjo: niekas neparodė griežto nusistatymo, pasirinkimo, apart šių žodžių rašyto: visi pasirodė kaip kokios baimės apimtį, kad nepadaryti klaidos. Gerai, nutarta pasiųsti komisiją pas New Yorko miesto parkų departamentą, sykiu su piešiniais, pažūrėti, ką jie turės pasakyti. Na, ir pasakė.

Komisija susidėjo iš šių asmenų: Mr. Saltis, adv. Briedis ir Mr. Montvilas. Ši komisija labai smulkmeniškai išklauė parkų komisierių nusistatymą link Dariaus-Girėno paminklo statymo ant Lituanica Square. Mr. Saltis pasistengė net nupiešti piešinį parkų komisierių rekomendacijos, idant komitetui būtų aiškiau, kas leistina statyti ant Lituanica Square.

Kada išklauė šitos komisijos raportą, tai visi, kaip vienas, beveik išleipome. Pasirodė, kad viso labo, ką galima Lituanicos Square „statyti“, tai žalvarinė - metalinė plokštelė, „plaque“ (tobylė „čia“), apie penkiolikos colių platumo ir apie dvidešimtų linijinių lygiai su bruku, kad einantieji nekludytų kojomis.

Mūsų komisijai pareiškus, kad su tokia minčia Brooklyno lietuvių niekados nesutiks, parkų valdininkas pasigriebė pašėlį ir nupiešė vėliavos kartį su apie keturių pėdų aukštumo pastoliu, ant kurio būtų galima kas įrašyti, arba ir lakūnų atvaizdus įspausdinti, pareikšdamas, kad gal šitokis pakeitimas ir būtų galimas, bet jis apie tai abejoja. Jis tik galįs plokštelę leisti „statyti“.

Kalbėdamas apie parkų komisionieriaus pareiškimus ir patarimus, adv. Briedis sakė, jog nėra reikalo statyti paminklą kokio dailės stulpo pavidale, gali būti kas nors ir „living memorial“, kurį galėtų naudoti visa visuomenė, tas gal suminkštintų valdininkų jausmus ir jie duotų statyti Lituanicos Square ką geresnio, negu tą plokštelę.

Pats nežinau, ką ten būtų galima tokioje mažoje vietoje pastatyti iš „living memorial“ ir dar už \$5,000, jei bent „public toilets“, bet tokie dalykai dar nepriimti statyti paminklams.

Dar reikia grįžti atgal ir pakalbėti, kodėl taip įvyko, kad mūsų miesto valdininkams leidi „statyti“ tik plokštelę ant parkelio bruko. Tiesa, pirmiau ir tie patys miesto valdininkai atsiumė mūsų komitetui pareikšimą, jog galime statyti bile tinkamo dydžio paminklą Dariaui-Girėnui Lituanicos Square, dar pasiūlydami visokią pagalbą, parinkime paminklo kokybę. Bet karas užėjo ir praėjo; daugelis dalykų gyvenime persikeitė, persikeitė ir paminklų statymo reikalai. Kitame laiške mūs miesto parkų valdininkai jau kalba kitaip. Čia jie jau sako, jog paminklų statymas negali eiti, kaip kas padidėja, ale reikia apsižiūrėti, kad nepakenkus miesto masių judėjimui. Po karo daugelis nori statyti paminklų pagerbimui tai pavienius atsižymėjusių karių žmonių, tai grupėmis ir tautomis. Jeigu, sako, leisime visiems statyti paminklų kur kas pamišys, tai gatvės tursime pilnas paminklų, kad negalėsime pereiti. Todėl paminklų statymas turi būti apribuotas dėl pačių didmiesčio gyventojų labo.

Šių pirmesniųjų laiškų man neteko matyti todėl, kad komitete nesu nei metų laiko. Jeigu būčiau apie juos žinojęs, būtų buvę kiti poteriai, nes būčiau reikalavęs teirautis anksčiau pas miesto parkų valdininkus apie galimumą kalbama paminklo statymo. Vadovaujanti komiteto nariai tatau žinojo, tačiau nieko apie tai nekalbėjo, ale leido rinkliavas masėse dėl to reikalo, kaip kad jau būtų jis tikrai galimas atlikti.

Gal kada Dariaus-Girėno paminklas Brooklyne ir bus galima pastatyti, vienok dabar dalykai stovi abejotini, kada miesto parkų valdininkai link jo taip atsineša.

Vienatinis dalykas, kas dabar liko daryti Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetui, tai galutinai nutarty, kokio paminklo komitetas pageidauja, išmieriuti aikštelės vietą, parašyti miesto parkų valdininkams laiską, pareikšiant, jog šitokio paminklo komitetas pageidauja ant šitelių žemės paskirtoj vietoj. Jeigu ta valdininkai priima, gerai; jeigu ne—užbaigtas dalykas.

As stojau pirmiau, pagaminau toki piešinį ir dabar ta laikysiuosi, jog kalbamas paminklas turi būti granito akmenis, pilko arbaraudono, moderninio stiliaus, kertuoto piliorio pavidale, apie 8 pėdų aukščio, su apie keturių pėdų platumo visose keturiose pusėse. tinkamai reljefu iškalto akmenyje, arba žalvaryje, lakūnų atvaizdai ant dviejų pusių, o ant kitų dviejų — Amerikos ir Lietuvos „skylines“ išleistuvių ir primtūvių.

Iki šis reikalas nebus klarifikuotas, iki Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetas neparodys juodu ant balto spaudoje, jog miesto parkų valdininkai jau pavelina Dariaus-Girėno tokį ir tokį paminklą statyti ten ir ten, iki to laiko Brooklyno lietuviškoji visuomenė neturėtų daugiau dėti nei vieno cento į Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Fondą. Šita yra mano vieno nuomonė, tačiau apie dre kabantį dalyką kitaip ir negali kalbėti.

Prie Dariaus-Girėno paminklui statyti komiteto priklausau ne savo pageidavimu, ale atstovauju Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-mą kuopą.
A. Gilmanas.

Paštas Praneša Apie Christmas Seals

Paštas paskelbė, kad norint apdovanoti už jo juose gyvenančius žmones kalėdinėmis dovanomis, pundeļiai ir laiskai turi būti išsiųsti ne vėliau lapkričio (Nov.) 15-tos.

Sąryšyje su tuomi, Brooklyno pašto viršininkas Edward J. Quigley pataria, kaip parūpinti Brooklyn Tuberculosis and Health Association skleidžiamas kalėdinio sezono stamputes, lipdomas ant laiskų ir pundeļius. Pašto viršininkas pataria:

Christmas Seals, kaip kad ir visokie kiti pagražinimai ant pundeļių ar laiskų, leidina dėti tikiai ant užpačlinės pundeļio ar laiško pusės, ne ant adresuotosios. Jos nepavarduoja pašto stampų, kuriomis apmokame persuntimą — tai tik gražna.

Siunčiamieji militarinėje tarnyboje esantiems kalėdiniai pundeļiai turi būti pažymėti „Christmas Parcel“.

Daugelis žmonių perka bile kokius komercinius marginius kalėdiniam siuntiniams pagražinti. Perkantiems „seals“, patartina įsigyti turinčių tikslą. Kova prieš džiova, kaip ir prieš visas visuomenės rykštes, veik išimtinai, tebesiremia privatinis geros valios piliečių iniciatyva. Tomis stampomis sukelti fondai teikia bent šiekios tokios paramos norintiems studijuoti būdus kovai prieš tą ligą, pagelbsti skleisti visuomenės švietimą apsaugai nuo tos ligos, ir, kai kada, prigelbsti gydytis tas ligos jau užkluptiems.

Trenton, N. J. — Nusisovė New Jersey valstijos policijos viršininkas Arden M. Sperling.

Petras Kapiskas

PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS

37 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRE BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-6868
Valandos: 9-12 ryte
1-5 vakare
Penktadienis uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas
Evergreen 4-7729

TELEVISION

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Catherine Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9212